LAHOLMS TIDNING

N:R 282 — Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. — ONSDAGEN DEN 4 DEC. 1946 — Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. — ÅRG. 15

Tyskarna redo för invasion, norrmännen höll kontorsvakt!

Norska undersökningskommissionen anklagar kabinettet Nygaardsvold för upprörande likgiltighet

OSLO den 4. (TT. fr. NTB.)

Den kommission i Norge, som länge sysslat med undersökningar av landets politik, spec. utrikes- och försvarspolitiken fram till första halvåret 1940, och sökt klarlägga varför och hur de stora olyckorna drabbade Norge 1940 och senare, har nu låtit offentliggöra ett stort material. Skarpa och dömande uttalanden göres gent emot åtskilliga kända politiker och militärer för det sätt på vilket de fyllt sitt värv före och under tyskarnas angrepp och ockupation. Även stortinget får i vissa sammanhang klander, det gäller bl. a. bristande motståndsvilja.

1945 års undersökningskommission lägger nu fram fem utlåtanden, av vilka det första, som behandlar utrikes- och försvarspolitiken under regeringen Nygaardsvold till den 7 juni 1940, torde erbjuda mest av intresse.

Till regeringens försvarspolitik ställer kommissionen sig kritisk. Den karakteriserar regeringen som pacifistisk, särskilt gäller detta statsminister Nygaardsvold och utrikesminister Koht. Ansvaret för försvarspolitiken vilar på Stortinget och regeringen gemensamt. Om utrikespolitiken säger kommissionen, att den fördes med klokhet och kompetens. Kommissionen pekar dock på att utrikesledningen synes ha saknat blick för ett ett nytt stormaktskrig måste bli ett krig av ett nytt slag.

När det gäller de försvarsbeslut, som regeringen slutligen träffade, levererat kommissionen en mycket skarp kritik. Den pekar på att Norges försvar ännu sommaren 1939 var övermåttan svagt, och att Norge stod dåligt rustat då det gällde att värna neutralliteten. Kritiken mot att försvaret icke höll måttet måste enligt kommissionens uppfattning i första hand riktas mot regeringen.

Kommissionen fäster uppmärksamheten vid att stortinget aldrig tog avstånd från regeringens utrikespolitik. Därför måste det sägas, att stortinget icke blott formellt utan också i realiteten accepterade regeringens linje.

Kommissionen fäster uppmärksamheten vid att samarbetet mellan de politiska och militära myndigheterna varit bristfälligt.

Om kommenderande generalen Laake säger kommissionen, att det är beklagligt, att han icke visade större energi, men den finner det förståeligt, att de militära chefernas initiativlust hade försvagats efter den behandling de politiska myndigheterna under årens lopp hade utsatt deras krav för.

När alla omständigheter tas i beträktande, anser sig kommissionen därför icke kunna rikta någon skarpare kritik mot kommenderande generalen i detta sammanhang. Om kommenderande amiralen, Diesen, säger kommissionen att han underlät att föreslå full mobilisering av kustfästningarna och att han föranstaltade om att majoriteten av kustfästningarnas täcktrupper skulle sändas hem. Han inkom icke med förslag om minering. Kommissionen anser att det finns större skäl att rikta kritik mot kommenderande amiralen än mot kommenderande generalen för bristande initiativ.

Men även om kommissionen således icke anser sig kunna låta de militära cheferna gå fria från kritik, riktar den huvudkritiken mot regeringen och då i första hand mot försvarsministern, utrikesministern och statsministern.

Kommissionen övergår så till krisen under aprildagarna.

Redan den 29 mars lämnade norske ministern i Berlin, Scheel, en redogörelse om hur han betraktade läget. Han nämnde att mycket tydde på, att Norge åter kommit i förgrunden. Under de närmaste dagarna fick den norska beskickningen i Berlin flera påstötningar, som verkade nog så alarmerande. Fr. o. m. den 5 april omnämndes Norge i rapporter som kom från Köpenhamn och Berlin.

På förmiddagen ringde ministern i Köpenhamn, Esmarch, upp till utrikesdepartementet. Orsaken till denna uppringning var att det danska sändebudet i Berlin, Zahle, dagen före hade sänt hem oroande upplysningar.

Utrikesrådet Bull, som tog emot samtalet, gjorde samtidigt anteckningar, i vilka han bl. a. skrev:

"Esmarch kunde uppenbarligen icke uttala sig tydligare i telefonen, men han nämnde frågan Syd-Norge... Man var nervös i Köpenhamn... Det var ännu icke bestämt vad man skulle göra i Danmark. Man skulle först se vad vi gjorde, och Esmarch bad om svar så snabbt som möjligt.

Koht meddelade att han för sin del var föga benägen att företa sig något i Berlin på dylika rykten. Strax efter middagstiden ringde då Bull tillbaka till Köpenhamn och meddelade, att man i Oslo tog det lugnt.

På kvällen den 7 april sände Scheel från Berlin ett nytt telegram: "Det upplyses från pålitligt håll om den i min rapport omnämnda trupptransporten, att 15 å 20 fartyg om sammanlagt 150,000 ton gått ut från Stettin med västlig kurs natten till den 5 april."

(Forts. på sidan 6.)

Västra Tyskland blir en ekonomisk enhet

NEW YORK den 3. (TT fr. Reuter).

Brittiske utrikesministern Bevin betecknade på tisdagen den brittisk-amerikanska överenskommelsen om zonsammanslagningen som "början till slutet på våra ekonomiska bekymmer, i vad det gäller Tyskland".

De amerikanska och brittiska zonerna i Tyskland blir från januari 1947 en ekonomisk enhet, och syftet är att vid slutet av 1949 ha förvandlat dem till ett självförsörjande ekonomiskt område.

De båda zonerna skall behandlas som ett enda område för alla ekonomiska syften. Områdets inhemska resurser och all import skall sammanslås i syfte att åstadkomma en gemensam levnadsstandard, USA och Storbritannien skall lika fördela det finansiella ansvaret och söka åstadkomma en för båda zonerna gemensam daglig livsmedelsranson på 1,880 kalorier.

Inkomsterna av exporten skall hopsamles av det gemensamma export- och importorganet och bidra till att bestrida kostnaderna för importen. Storbritannien skall till detta organs förfogande ställa 29,300,000 dollar, Förenta Staterna skall bidra med 14,500,000 dollar, utgörande de samlade inkomsterna av exporten från den amerikanska zonen.

De båda nationerna skall för finansiering av inköp av viktiga varor för det tyska näringslivets räkning överlämna respektive delar av de summor, de erhåller enligt det med Sverige i juli ingångna avtalet om likvidering av tyska tillgångar.

Lewis fälldes för lagtrots

WASHINGTON d. 3. (TT. fr. Reuter.)

John L. Lewis och hans gruvarbetarfackförbund förklarades i dag skyldiga till lagbrott för strejken. Lewis yttrade till domaren att detta berövar gruvarbetarna deras författningsenliga rättigheter. Jag kan inte desavuera arbetarnas principer eller politik, och inte heller slå in på en linje som skulle vara detsamma som att förråda deras författningsenliga rättigheter.

13-årig fartdåre jagades av polis i 100 km:s fart

Två småpojkar från Halmstad på fartfylld rymmarstråt

Två småpojkar från Halmstad i åldern 11—13 år togs på tisdagsmiddagen av polisen i Gislaved, sedan de iscensatt en historia, som fick sin klimax i vild bilkörning i nära 100 km:s fart med polisen i hälarna.

Pojkarna reste från sina hem i Halmstad på måndagskvällen, satte sig på tåget och åkte några mil till Fröslida. Där steg de av och övernattade i stationsinspektorens vedbod, där de tände en lägereld på golvet för att hålla kylan ute. På tisdagsmorgonen tog pojkarna stationsinspektorens och hans hustrus cyklar, med vilka de fortsatte Nissastigen norrut till strax norr om Hyltebruk, där de på en avtagsväg upptäckte en bil parkerad. 13-åringen satte sig vid ratten och körde Nissastigen norrut. Då bilens ägare upptäckte stölden alarmerade han polisen i Hyltebruk, som skickade ut bilnummer och signalement till närliggande orter. När pojkarna därför kom till Gislaved, försökte polisen hejda dem men måste kasta sig åt sidan för bilen, som inte stoppade utan i stället ökade farten.

Polisen tog upp förföljandet i en taxibil och en vild jakt började, varvid man uppskattade pojkarnas hastighet till åtminstone 95 km. När gislavedspolisen kört någon mil utan att få syn på den förföljda bilen, anade man att pojkarna kört in på en avtagsväg. Detta visade sig också vara fallet och den stulna bilen upptäcktes stående övergiven på en skogsväg. Pojkarna hade fortsatt till fots, men polisen hann snart upp dem. På kvällen återbördades pojkarna till sina hem i Halmstad. Den stulna bilen var oskadad.

70-års man förhindrade morddrama

SKÖVDE den 3. (TT)

Ett mordförsök förövades vid 22-tiden på söndagen på Böksnäs gård i Beateberg, ett par mil öster om Moholm. Båtbyggare Gustav Vikene sökte då med ett mausergevär skjuta en 20-årig flicka, som han tidigare sällskapat med. Dådet omintetgjordes tack vare rådigt ingripande av 70-årige f. arrendatorn på Böksnäs Adolf Edman. Edman gick rakt emot det laddade geväret och lyckades vända mynningen bort från den hotade flickan. Våldsmannen kunde därefter avväpnas av tillskyndande personer.

TYSKA SOCIALISTER I LONDON. Det tyska socialdemokratiska partiets ledare har anlänt till London på inbjuda nav det brittiska arbetarpartiet. Fr. v. synes Wilhelm Knithe, Dr. Victor Agartz, Dr. Kurt Schumacher, Franz Neumann och Friedrich Heine.

USA:s ockupationarme terroriserar tyskarna

Nedgörande kritik i senatsutskott. 897 negersoldater på 1,000 är könssjuka

Beskyllningar om omoraliskt levnadssätt och vålnadråd bland de amerikanska ockupationsstyrkorna i Tyskland framföres i en rapport, som på tisdagen offentliggjordes av de republikanska medlemmarna av ett av senaten tillsatt undersökningsutskott. De har låtit offentliggöra rapporten trots krigsdepartementets invändningar och trots de demokratiska utskottsmedlemmarnas motstånd. Utskottets ordförande, senator Harley Kilgore, förklarar att utrikesminister Byrnes givit uttryck åt uppfattningen, att rapportens publicering skulle skada USA:s arbete vid FN-mötet, och krigsdepartementet betecknar rapporten som förvriden och ofta felaktig.

Rapporten talar om meningslösa och oprovocerade angrepp och hot mot borgmästare, prygling av civila poliser med deras egna vapen och offentligt antastande av kvinnor. Oprovocerade angrepp, brott mot den tyska lagen, svartabörshandel och liknande disciplinbrott har sänkt den amerikanska arméns prestige, heter det. Höga generaler säges ha uppfört sig på ett sådant sätt att andan hos hela truppavdelningar förstörts.

Särskilt skarp kritik riktas mot negertrupperna. Det uppges, att negrerna, som omfattar 12 1/2 procent av den amerikanska ockupationsarméns styrka, begått 35 procent av alla allvarligare brott, och att förekomsten av veneriska sjukdomar hos dem är 897 fall på 1,000. Det föreslås att militärregeringen skall ställas under det amerikanska utrikesdepartementet.

Ny "spökbomb" över Halland i går afton

Ett egendomligt ljusfenomen var i går synligt, rapporteras från ett flertal platser i Halland, bl. a. i Varberg och Falkenberg. Rymdprojektilen — om det nu var en sådan — passerade över himlavalvet med stor hastighet, och iakttogs ungefär samtidigt i Bohuslän.

Kvarnägaren Ragnar Berntsson i Sunvära, Väröbacka, var vid 6,30-tiden på kvällen på väg till hönshuset då han såg en strimma i grönljust sken på himmelen. Det verkade precis som himmelen hade spruckit mitt itu, säger hr Berntsson, och ljusskenet var så pass starkt att omgivningen blev ordentligt upplyst. Efter en halv min. gick den ljusa öppningen samman och allt försvann. Det hela verkade mycket imponerande.

— Från Ullared meddelades i går kväll att man sett samma sken där vid samma tillfälle. Skenet var även här så starkt att omgivningen blev upplyst lika starkt som under dagsljus. Det verkade som om strimman gått från söder mot norr eller tvärt om, omtalar köpman Rob. Svensson.

— En person, som var på besök i Stafsinge, såg vid 6,30-tiden ett väldigt glödande klot med en lång svans efter sig. Den visade sig plötsligt och utvecklade ett starkt fosforaktigt sken. Fenomenet varade ungefär två minuter, varefter ljuset så småningom tynade bort och försvann.

— På Orust och Tjörn observerades vid 18,30-tiden på tisdagen en ljuskula, som man anser vara en s. k. spökraket. Någon meteor kan det inte ha varit, säger man, ty den hade för hög fart och för starkt sken. En person på Orust som stått och telefonerat i ett rum fann detta för en stund starkt upplyst. På Tjörn hade en person som höll på att arbeta i en lada också sett hur det blixtrat till.

Major mördade sin maka

Amunitionen räckte inte till självmord

STOCKHOLM den 3. (TT)

Ett morddrama utspelades på tisdagsmiddagen i en lägenhet i huset Erikbergsgatan 1 i Stockholm. Major Åke Arvidsson-Falk sköt sin hustru Maria Falk med sex skott från en armépistol. Efter mordet anmäldde han sig själv på Johannes polisstation, där han berättade att han haft för avsikt att även skjuta sig själv, men att han misstagit sig på antalet patroner. Major Falk är 52 år och hans hustru var 48 år.

Enligt vad major Falk själv meddelade polisen hade makarna sedan någon tid talat om att gemensamt söka döden på grund av ekonomiska svårigheter. Däremot hade de inte planerat att det skulle ske just på tisdagen. Vid 14,30-tiden hade fru Falk stått och talat i telefon med major Falks mor. Då hade han fått en plötslig impuls och hämtade sin tjänstepistol ur en nattduksbordslåda. Medan hon fortfarande talade i telefonen började han lossa flera skott mot henne. Det var hans avsikt att spara ett skott för att skjuta sig själv. Han mäste emellertid, anser han, ha räknat fel, ty då han satte vapnet mot tinningen och tryckte av klickade det och när han öppnade magasinet befanns det vara tomt. Han gick då omedelbart ned på gatan, stoppade en droskbil och beordrade chauffören att köra till närmaste polisstation.

PÅVEN VÄLSIGNAR BARNEN. Påven Pius XII välsignar i Vatikanen 600 barn, som efter sex års bortovaro skall återvända till sina föräldrar i Libyen.

Höllviken ger nytt hopp om oljeförekomst

STOCKHOLM den 3. (TT)

Tydliga oljespår har under sista tiden uppträtt i borrhålet, meddelar geologiska undersökningen i en rapport till k. m:t över undersökningens djupborrning efter salt och olja vid Höllviken i Skåne.

Borrhålet har nu nått ca 1,890 meters djup och står i bergartslager tillhörande triassystemets äldre del. Förekomst av vatten med hög salthalt har noterats i dessa lager, men kvantiteten har inte kunnat uppskattas.

Ehuru förekomsten av oljespår i borrhålet på intet sätt utgör någon garanti för att olja i utvinnbara kvantiteter finns här eller annorstädes i Skåne, belyser den i sin mån riktigheten av den geologiska uppfattning, som föranlett de statliga undersökningarna i sydvästra Skåne, säger undersökningen. Den synes ge starka skäl för fortsatt sökande. Närmast gäller det nu att öka fortsätta det pågående borrhålet vidare mot djupet.

WASHINGTON: Konteramiral Byrds expedition till Antarktis startade på måndagen, då de flesta av de tretton fartygen i den amerikanska flottans expeditionsstyrka avseglade från Atlant- och Stillahavs-hamnar.

LONDON: Största delen av de från hertiginnan av Windsor stulna juvelerna befinner sig nu i Frankrike, uppger Daily Graphs pariskorrespondent. Juvelerna smugglades genom tullen av fyra välklädda damer, säger han.

Laholms Tidning

Dagligt nyhets- o. annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Redaktör: J. S. MJÄLLBY.

Telefoner:
Redaktionen 300
Red. Mjällbys bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad ankn. 299

Prenumerationspris:
Vid postprenumeration o. hembäring, helår 15:-, halvår 8:25, kvartal 4:50 och månad 1:65.
Vid avhämtning på tidningens exp.: helår 14:—, halvår 7:65, kvartal 4:25 och månad 1:55.

Annonspriser:
Före text..... 18 öre pr mm.
Textsida ..... 20 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 22 „ „ „
Annonser till första sidan mottagas icke.
Under rubrikerna: Borttappat, Tillvarataget och Platssökande ..... 15 öre pr mm.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- och födelseannonser 5 kronor
10 proc. förhöjning för annonser inlämnade efter kl. 8 fm. till införande i samma dags tidning.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helledag

Dödsfall

Vår älskade syster

Assarina Andersson

har i dag i tron på Frälsaren fått ingå i den vilan som står Guds folk tillbaka. Sörjd och i tacksamt minne bevarad.

Örkelljunga, Växtorp och U. S. A. den 3 dec. 1946.

SYSKONEN.

Ebr.-brevet 4:de kap.

VID DODSFALL
RING eller BESÖK
ANDRÉNS
BEGRAVNINGSBYRA.
KISTOR och SVEPNINGAR
alla prisläken. ALLT OMBESÖRJES
Stortorget, Laholm. Tel. 69.

VID DODSFALL
Vänd Eder till
VEINGE BEGRAVNINGSBYRA.
KRANSER. BUKETTER. SVEPNINGAR och KISTOR till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes
VEINGE MÖBELAFFÄR. TEL. 61.

SIGFR. E. ANDERSSONS
BEGRAVNINGSBYRA
Gamlebygatan, Laholm.
REKOMMENDERAS.
Kistor. Svepningar
till platsens billigaste priser.
Allt ombesörjes. Tel. 175.

KRANSAR och BUKETTER.
Smakfullt bundna.
Till humana priser.
Kist- och Altardekorationer utföras.
FLORA BLOMSTERHANDEL.
Tel. 114. Laholm.

Vid dödsfall
anlita
BASTADS MÖBELAFFÄR
(Gustaf Holm).
Lager av likkistor och svepningar
Tel. 234 Bästad.

Alfa-Laval
mjölkningsanläggningar.
A/B LAHOLMS JÄRNHANDEL.
Tel. 134 och 204 Laholm.

Utdelning

av nya rabattkort för matfett och mjölk till dem, som äro därtill berättigade, äger rum å kristidsnämndens expedition:

Måndagen den 9 dec. kl. 9—13 för stadens centrala del samt för Sofiero, kl. 14,30—kl. 17 för de övriga delarna av staden.

Personkort, 1946 års kronodebetsedel eller pensionsbrev, samt rätt ifylld ansökningsblankett skola företes.

Ansökningsblanketter finnas att avhämta å nämndens expedition.

Laholms stads kristidsnämnd.

Stiftelseurkund.

Undertecknade svenska, här i riket bosatta undersåtar, som beslutat att för här nedan nämnda ändamål bilda aktiebolag enligt bestämmelserna i lagen om aktiebolag den 12 augusti 1910, hava för det tillärnade företaget uppgjort följande huvudgrunder.

1) Bolaget skall hava till ändamål att efter övertagande av den under firma E. L. A. bedrivna rörelsen driva framställning av metallprodukter, att äga och förvalta fast egendom samt aktier och andelar ävensom att driva annan därmed förenlig verksamhet.

2) Bolagets styrelse skall hava sitt säte i Laholm.

3) Aktiekapitalet skall utgöra lägst femtontusen (15.000) kronor och högst fyrtiofemtusen (45.000) kronor.

4) Aktie skall lyda å etthundra (100) kronor.

5) Bolagets styrelse skall bestå av lägst en och högst tre ordinarie ledamöter med så många suppleanter, som bolagsstämman varje år bestämmer, dock högst tre.

Består styrelsen av två eller tre ledamöter, är den beslutför, när två ledamöter äro närvarande och dessa äro om beslutet ense.

6) Kallelse till bolagsstämma ävensom andra meddelanden till aktieägarna skola ske medelst rekommenderat brev med allmänna posten. Föreskriven kallelseåtgärd skall vara vidtagen senast två veckor före ordinarie stämma och senast åtta dagar före extra stämma.

7) Stiftarna skola äga rätt att som likvid för 150 aktier i bolaget till bolaget överlåta den under den icke inregistrerade firman E. L. A. bedrivna rörelsen med tillgångar per den 1 juli 1946 enligt bifogade uppställning.

Laholm den 30 november 1946.

G. Nyberg

Nils R. Persson — Gösta Persson
Elsa Persson — Helmer Nilsson

Bevittnas:
Anny Larsson — Louis V. Jensen.

Smågrisar

stora, prima, försäljes torsdagen den 5 dec.:

Växtorp kl. 8 fm.; Menlösa kl. 8,15; Hasslöv kl. 8,30; Tjuvhult kl. 8,45; Frestensfälla kl. 9.00; Brödalt kl. 9.15; Hulrugered kl. 9,30; Bästads torg kl. 2.15; Lya kl. 2.30; Ö. Karup kl. 3.00; Skottorp kl. 3.15; Vallberga kl. 3.30.

Prima grisar till lägsta möjliga priser. Kontant eller 6 mån. kredit.

RAGNAR BENGTSSON.
Tel. 52 Ysby.

Skatt vid källan!

Reservera fredagen den 13 dec. för föreläsning i rubricerade ämne.

ABF:s Laholmsavdelning.

RÄNNESLÖVS FÖRELÄSNINGSFÖRENING.

Torsdagen den 5 dec. föreläser **folkskolläraren Nils Edberg, Halmstad** i Vallberga folkskola kl. 19.30.

Ämne: Färöarna.

OBS.! Ändrad tid.

NÖJEN

Skottorps Biograf
Torsd. den 5/12 kl. 5,30 och 8
DET GLADA KALASET.
I huvudr. **Sickan Carlsson, Olof Winnerstrand, Marianne Löfgren** m. fl. Barnförbjuden.

MEDDELANDE.

Den eftersläpning med betalning, som flera medlemmar göra sig skyldiga till försorsakar styrelsen besvär och klander. Betalning skall erläggas senast 8 dagar efter erhållen räkning. Sker ej detta komma postförskott att utställas, att betalas med påföljd om strömavbrott.

Ansökningar om anslutning av nya medlemmar och ledningar samt motorer skola inlämnas till styrelsen och vara beviljade innan ledningen utföres. Installatör, som fått i uppdrag att utföra ledning skall till styrelsen inlämna förslag, vilket måste vara godkänt innan arbetet påbörjas.

Veinge Elektr. Andelsförening u. p. a.

BARNFEST
Laholms Köpmannaförening

inbjuder alla barn i Laholm med omnejd till fest å Teatersalongen, Stadshotellet, söndagen den 8 dec. kl. 14.00.

Program: TABLÅER, SÅNG, FILM.

Gottepåse till varje barn.

Allt fritt. **Alla barn välkomna!**

Fr. o. m. den 4 dec. sänkes
Bensinpriset
till 39 öre pr liter.

IC — Bilägarnas Inköpsförening u. p. a.
LAHOLM. Tel. 600.

Besök Växtorps-Lottornas Julmarknad

söndagen den 8 december med början klockan 4 e. m.

GLÖGG, PEPPARKAKOR, AMERIKANSKT LOTTERI m. m.

(Lottorna uppmanas skänka saft, pepparkakor, m .m.)

KOPPAR,

mässing, zink, bly & aluminiumskrot, tagel, bivax, krossglas, pappersavfall, lump och järnskrot köpes.
Alltid högsta priser.
Vattentunnor & taggtråd till salu.

S. Aronsson, Skrotaffär.
Hamnupplaget.
Halmstad. Tel.. Namnanrop: **S. Aronsson.**

Laholms Sparbank

Grundad år 1857.

Räntan å insatta medel
2 ½ %
lägsta räntan å lån
3 %
högsta räntan å lån
3 ½ %

TORE NILSON.
UR & OPTIK.
Storg. Tel. 454. Laholm.

Eskilstunasliperiet

utför slipning av alla slags eggverktyg, såsom rakknivar, saxar, köksknivar, köttkvarns- och maskinknivar. hårklippningsmaskiner, kreatursaxar, samt finmek. arbeten.
Hantverksg. 28. Halmstad. Tel. 3291

(Mitt emot Högvalls bageri.)

Golfbyxor
hos
Hägerströms.

Den klockan skall Ni köpa.

Den finns hos

Gunnar Gran.
Telefon 92 Växtorp.

Lediga platser

FLICKA
erhåller plats som elev hos
ÖWALL FOTO.
Tel. 650 Laholm.

DEN 4 DECEMBER.

Småbrukets lönsamhet.

Småbruket kan bli lönsamt genom rationalisering av driften, hävdar red. F. Holmstedt i novembernumret av Politisk Tidskrift (SLU) i en artikel om "Småbrukets problem", där han kritiskt belyser jordbrukskommitténs betänkande. Kommittén har som bekant i huvudsak avstått från att behandla frågan om rationalisering av jordbrukets vanliga drift, exempelvis växt- och djurförädlings åtgärder, åtgärder för nedbringande av arbetsåtgången m. m. Det ta är beklagligt, betonar författaren, ty därigenom har möjligheterna att genom dylika åtgärder åstadkomma full lönsamhet för småbruken icke blivit tillräckligt beaktade. Basjordbruket har, såsom kommittén framhållit, stora olägenheter. Det är dock säkerligen icke många småbrukare, som vill sätta sig i efter deras förhållanden stora skulder för att genom s. k. yttre rationalisering erhålla ett jordbruk, vilket ur arbetssynpunkt är så olämpligt som det föreslagna familjejordbruket på 15 har. Ännu mer olämplig är denna jordbrukstyp ur familjebildningssynpunkt och det förefaller otroligt att ett dylikt framtidsperspektiv, där hustrun och kanske även mannen efter några år kan bli fullständigt nedbruten på grund av att brukningsdelen är för stor och säsongarbetshjälp varit omöjlig att erhålla, vilket är i hög grad sannolikt.

Småbrukarfamiljerna har ju, erinrar författaren, tack vare sina stora arbetsinsatser (många arbetstimmar), genom förvärvsarbete utanför brukningsdelen och framför allt genom sin stora sparsamhet oftast kunnat uppnå en relativt hygglig ekonomisk ställning. Det förefaller som om det skulle vara synnerligen angeläget att ge dylika arbetsamma och sparsamma småbrukare ett stöd och icke inskränka detta till s. k. familjejordbruk och storjordbruk. Det är icke alls sagt att dylika duktiga småbrukare kan göra ett lika gott arbete om de flyttas över till industrien.

Förhållandena i Danmark ger en bild av hur småbruket kan utvecklas. Där har småbruket en genomsnittlig räntabilitet på 4 procent mot 4.1 för storjordbruket. Att småbruket i Danmark kan hävda sig så pass bra, torde bero på att dess avkastning beträffande de vanliga vegetabiliska och animaliska produkterna är högre än stor jordbrukets. Mjölkutbytet per ko och år t. ex. är i det danska småbruket c:a 360 kg. högre än för de stora gårdarna. I Sverige är förhållandet omvänt, mjölkutbytet vid den minsta gruppen (under 10 har) har här varit 600—800 kg. lägre än vid de större gårdarna. Den danska småbrukareorganisationen har inrättat en kooperativ förmedling, som anskaffar högt avkastande kor åt småbrukarna. I Sverige däremot köper småbrukarna oftast utslagna kor från storgårdarna. Småbrukarna i Danmark har egna konsulenter, och speciella småbrukareskolor finnes. — Av erfarenheterna från Danmark framgår tydligt att det bör finnas stora möjligheter att genom förbättring av driften göra småbruk på 5 —10 har lönsamma även i Sverige. Det torde därför vara lämpligt att först försöka denna utväg, ty förbättring av husdjursbestånd, utfodringsmetoder m. m. är under alla förhållanden synnerligen önskvärd. Produktionen av animalier måste ökas på grund av stigande konsumtion och därvid kan småbruken ge bättre resultat än de större, ty denna produktion kan icke i någon större utsträckning mekaniseras. Det är därför av vikt att behålla småbrukarna vid jordbruket.

LAHOLM

Laholms köpmän bjuder på barnfest.

På söndag, julskyltningssöndagen, anordnar Laholms Köpmannaförening barnfest å Stadshotellet. Denna fest, som anordnades för första gången i fjol, blev då en strålande succé med lokalen absolut fullproppad av barn från 1 till 12 års ålder. Och man väntar, att den skall bli en lika stor succé i år. Det blir vackra tablåer utförda av flickscouter och blåvingar, sång, musik och några trevliga filmer. Och så får varje barn en fin gottepåse . Mer behöver väl knappast sägas för att lokalen skall bli fullsatt. Festen börjar som framgår av annons kl. 14.

Stadens julgran

ankom i går och förses i dag med elektriska ledningar och lampor. På söndag kommer den att stråla i full belysning.

Folktandvården.

Medicinalstyrelsen har förklarat tandsköterskan Anna-Greta Andersson, Köpinge, Laholm, behörig att inneha distriktstandsköterskeljänst vid folktandvården.

Studiebild
modets foto, den bästa julgåvan. OBS.! Ateljén hålles öppen skyltsöndagen. Beställ tid å tel. 650.
ÖWALL FOTO
Laholm.

Familjenytt

FÖDELSEDAGAR:

75 år
fyller i morgon fru Sofia Karlsson, Veinge stationssamhälle.

HYLLNINGAR:

Rikstelefonisten vid Laholms telefonstation, fru Emma Carlsson, maka till köpman Nils Carlsson, Eldsberga, fick på sin 50-årsdag på måndagen röna många och vackra bevis på vänskap och aktning. Anhöriga, arbetskamrater, grannar och övriga vänner uppvaktade under dagens lopp och överlämnade minnesgåvor av skilda slag jämte en mängd med blommor. Ett stort antal telegrafiska lyckönskningar ingingo.

FÖRLOVNING:

har tillkännagivits mellan kontrollassistenten Folke Engqvist, Fjärhult, Råstorp, och fröken Elsa Jonasson, dotter till lantbr. Adolf Jonasson och hans maka, född Nilsson, Tansjö, Markaryd.

GULDBRÖLLOP

firar i dag f. lantbrukare H. P. Persson, Skottorp, och hans maka Mathilda, f. Jönsson. Under en lång tid hade Persson en gård i Veka. Då han överlämnade denna, övertog han Hedhuset i Ö. Karup. Som lantbrukare nedlade Persson ett idogt arbete. Makarna Persson tillhör det gamla kärnvirket och sin guldbröllopsdag kan de fira vid god hälsa i kretsen av en obruten familjelänk av barn och barnbarn.

DÖDSFALL:

Assarina Andersson. I en ålder av nära 87 år avled i går fr. Assarina Andersson, Växtorp. Den bortgångna, som var född i Bastena i Växtorp, reste i unga år till Amerika, där hon kom att vistas i trettio år av sitt liv. Efter hemkomsten inköpte hon tillsammans med två syskon ett lantbruk i Värestorp i Ränneslöv, som de dock senare fingo överlämna på grund av ohälsa. Fr. Andersson var därefter i ett femtontal år bosatt i Elestorp, Tjärby socken, och sedan i Växtorp. Hon efterlämnar minnet av en snäll och uppoffrande kvinna. Medlem av Veinge baptistförsamling, som hon var sedan många år tillbaka, intresserade hon sig mycket för dess verksamhet. Särskilt missionen låg henne varmt om hjärtat. Den bortgångna sörjes närmast av syskon, bland dessa änkefru Elise Jönsson, Floalt, Växtorp, och hr Alfred Andersson, Örkelljunga. Flera syskon äro bosätta i Amerika. Hon sörjes dessutom av syskonbarn.

BEGRAVNING:

En högtidlig jordfästning ägde i måndags rum i Tönnersjö, då stoftet efter f. lärarinnan Maria Carlström vigdes till den sista vilan. Före avfärden från sorgehuset höll kyrkoherde Schultheisz, Eldsberga, en andaktstund. Prestavarande voro kyrkovärden Ivar Karlsson, Boarp, och lantbr. Ernst Karlsson, Långeby. Processionen inträdde under sorgemusik i kyrkan, som var vackert smyckad med levande ljus och granar. Akten inleddes med ps. "Hemlandstoner mäktigt ljuda". Kh. Schultheisz höll en betraktelse och minde om den avlidnas gärning bland barnen. Efter Fader vår sjöng kantor Larsson ett solopartj. Härefter trädde officianten för altaret och utförde begravningsmässan. Den stämningsfulla akten slöt med ps. 599. Vid graven talade lantbr. Johan Andersson, Bökhult och Henning Jönsson, Postarp, samt folkskoll. Nils Vram och nedlade kransar. Ett tiotal av fr. Carlströms forna elever hade mött upp vid graven och kransar från gamla elever nedlades av fr. Rakel Andersson, Laholm, och fru Anna Olsson, Ahlslöv. Bland kransarna märktes en från folkskolestyrelsen och lärarkåren i Laholm med texten "Tack för långvarig och trogen tjänst" samt en från skolstyrelsen i Tönnersjö.

VÄDERLEKEN:

Utsikter för södra Götaland och västkusten: Måttlig, på kusten frisk, något tilltalande vind, mellan syd och sydväst, mulet och tidvis något regn, först oförändrad temperatur, senare något kallare.

Metallindustri i Laholm gör fina fotografiramar.

NY LOVANDE FABRIKATION I STADEN.

BOLAG BILDAT MED DANSK FABRIKÖR SOM DRIFTSLEDARE.

Laholm har tidigare inte haft någon uppsjö på industrier och detta har angetts som det faktum, vilket hållit staden tillbaka. På senare år har vi haft gläjden se nya fabriker tillkomma, planeras eller utvidgas. Vi ha tidigare omtalat de textilindustrier, som dels redan ha startats och som väl så småningom komma till och i dag skall vi berätta om en fabriksrörelse, som redan ägt bestånd i åtskilliga månader, men som nu börjar få allt fastare former.

En stiftelseurkund berättar i dagens tidning om att Laholms Metallindustri aktiebolag bildats och i går em. tog vi oss en promenad upp till Sofiero, där en del av tillverkningen är inrymd, hos Gösta Perssons eftr. mekaniska verkstad. Här träffade vi fabrikör **Nils R. Persson**, en av huvudintressenterna i bolaget samt chefen för det hela, den danske fabrikören **Louis Jensen.** Och med den senare som ciceron gör vi en rundvandring.

— Vad tillverkar då Laholms nyaste industri?

— Först och främst fotografiramar, berättar fabrikör Jensen. Men vi skall göra många andra saker, minst ett tiotal, när vi väl kommer igång. Verktygsmaskiner är en sådan sak. För vår nuvarande fabrikation kunde vi inte få köpa några som helst maskiner och då blevo vi tvungna att själva tillverka dem på verkstaden här. Och det har gått bra.

Hr Jensen demonstrerar de maskiner, som finns i en lokal intill verkstaden. Det är främst en stor exenterpress och två valsverk samt dessutom en stor putsmaskin, där tre man samtidigt kan putsa. Materialet, som användes till ramarna är mässingband, och dessa köpas från England. Det har varit svårt att få in sådant, men än så länge har man klarat sig. I exenterpressen stansas ut olika smådelar och i valsverken pressas mässingen i rätt form, förses med vackra mönster o. s. v. På ett annat ställe ute i staden har hr Jensen en verkligt förnämlig specialmaskin. Den består egentligen av fyra exenterpressar på en gång och skär till hela ramen med en gång, samt skär ut alla behövliga hål, gör intag o. dyl. Denna maskin, som huvudsakligen är tillverkad av gamla delar, har så stor kapacitet, att den bara behövs användas ett par dagar i månaden.

När så ramarna äro "tillklippta", vilket sker något olika för olika slag, föras de ned till Åkerbergs gamla laxrökeri, där en del av fabrikationen är inrymd, och här lödas de samman. Detta arbete, som är mycket noggrant, utföres av ett par flickor. Så föras ramarna åter upp till Sofiero, där de putsas, en del för att helt försilvras. Detta arbete utföres än så länge i Halmstad, men så fort som möjligt kommer firman att skaffa sig egen försilvringsanläggning. En del andra ramar med mönster sprutas först med färg och putsas sedan, varvid relieferna framträda på ett synnerligen tilltalande sätt.

Sista arbetstempot innan ramen är färdig sker även det nere hos Åkebergs. Ramen förses med glas, som man köper färdigt och bakstycke, som man får från Bröderna Karlssons snickerifabrik. Dessa äro gjorda av masonite och betydligt kraftigare än de man vanligen får se. Ett rejält, specialgjort gångjärn på baksidan gör att man slipper de vanliga snodderna, som alltid brukade gå sönder. Ramen lägges i en kartong och är sedan färdig att skickas ut.

Fabrikör Jensen demonstrerar här en egen uppfinning, en ram, som är synnerligen praktisk och trevlig. Den består egentligen av två ramar, som sättas in i varandra. Det är lätt och enkelt att sätta i fotografiet och man slipper vika över några flikar. Visserligen blir den något dyrare än de vanliga ramarna, men hr Jensen tror att den skall få en stor framtid. Och så praktisk och trevlig som den är, så kommer den säkerligen att bli mycket efterfrågad. Fabrikör Jensen har sökt patent på den och hade tänkt kalla den "Ela-ramen" om nu patentverket godkänner detta namn.

— Det är inte så lätt att ha att göra med patentverket, förklarar hr Jensen på sin trevliga danska. Jag har varit i Stockholm två gånger och varje gång har de lovat, att jag skulle få det namnet, men ännu har jag inte fått några papper på det.

— Och hur kom det sig att hr Jensen hamnade i Laholm?

— Jag träffade Nils Persson och det var med hans hjälp, som jag kunde göra maskinerna. Hade vi inte själv kunnat tillverka dem, så hade vi aldrig kunnat starta rörelsen. Två—tre års leveranstid vill de ha på sådana maskiner. Så att vi ha fått börja så nätt och ta den ena saken efter den andra. Så ligger Laholm bra till och inte långt från Danmark. Ty vi tänker inte bara arbeta på Sverige utan hade också tänkt skicka en del på export så småningom. Och för övrigt är Laholm en liten trevlig stad och jag trivs bra här.

— Det enda tråkiga med vår rörelse är lokalfrågan, fortsätter hr Jensen. Genom att man måste ha maskiner och folk på flera olika håll, fördröjer det arbetet och de olika transporterna fördyrar också varorna. Men skulle inte staden kunna hjälpa oss med exempelvis tomt, ljus och vatten? Sådant hade många andra städer ställt gratis till förfogande, om man kommit dit och velat starta en sådan här rörelse.

Och det skall väl inte vara omöjligt utan att staden på något sätt skulle kunna hjälpa sin nyaste industri.

Så berättar fabrikör Jensen till sist, att firman sysselsätter åtta personer för närvarande, men efter hand som man får mera maskiner och event. andra lokaler, kommer rörelsen att utvidgas. Man funderar på nyheter och skall i samarbete med keramikverkstaden försöka göra ramar med emaljinläggningar. Redan nu har hr Jensen samarbete med en fabrik i Vinslöv, som tillverkar ramar i trä och konsthartser, medan de få olika metallbeslag från Laholm.

Det är roligt med duktigt och initiativkraftigt folk och vi önskar hr Jensen och hans medarbetare lycka till med sin fabrik i det på småindustrier så fattiga Laholm.

Cel.

Predikoturer

Björkebergs skola: Torsdag d. 5 dec. Adventsgudstjänst kl. 5 em., kh. Gustafson.

Laholms luth. missionshus: Predikan torsdag kl. 7 em. av Jean Svensson.

Nyinkomna

ÄKTA MATTOR

till mycket billiga priser t. ex.:

BELUDJ och **SCHIRAS** från kr. 248:00.
HAMADAN, c:a 100×200 cm., kr. 475:00—500:00.
MAHAL, c:a 150×200 cm., kr. 575:00.
BACHTIARI, c:a 200×300, kr. 1,125:00—1,150:00.

Samtliga mattor äro utsökta exemplar och goda kvalitéer.

SPECIALAFFÄREN FÖR MATTOR & GARDINER.

L. LARSSON.

Klammerdammsgatan 4. HALMSTAD.

Halland får egen lantbruksingenjör - länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Stor nedgång konstaterad i Hallands hästbestånd.

Snabbt avverkat och lugnt årsmöte med Hushållningssällskapet i Halland

Årets ordinarie sammanträde med Hallands läns hushållningssällskap, vilket i går ägde rum på Grand Hotell i Halmstad, kommer att gå till historien som ett av de kortaste i sällskapets historia. På ringare tid än en och en halv timme var hela den långa föredragningslistan avverkad, anslag utskiftade och statförslaget fastställt, så att den talrika menigheten därefter kunde ägna sig åt att lyssna till vad byggspecialisten, agronom A. Örborn, hade att förtälja om intryck från studieresa i USA angående de aktuella byggproblemen vid jordbruket samt beskåda tvenne filmer. En hur det går till att rensa åkrarna från maskindriftsfientliga stenar medelst traktorer, kompressorer samt en icke föraktlig portion finurlighet och företagsamhet samt en film om Solvallaexpon.

Den främsta orsaken till den snabba behandlingen av vad som var upptaget på föredragningslistan var förvisso, att klubban fördes av sällskapets ordförande, landshövding Reimer Johansson, vilkens förmåga på detta område omvittnats i många andra sammanhang. Men orsaken till fortgången var sannolikt även, att sällskapets ombud vid det förberedande sammanträdet dagen innan pratat från sig och redan kommit till klarhet beträffande både detaljer och principer, varom annars debatter skulle ha kunnat uppstå. Huruvida detta klarhetspratande i sluten krets i alla avseenden är lyckligt är en annan historia, och tvivlande synpunkter kunde avlyssnas i hotellkorridoren.

Sammanträdet inleddes med ett hälsningstal av landshövding Johansson, som framhöll, att den tid som förflutit sedan vapenstilleståndet inträdde i världen kan karakteriseras som en hjälpverksamhetens period med stora insatser i återuppbyggandets tjänst.

Om man beträffande tillståndet eljest i världen, fotsatte tal., inte ser så mycket av sådant, som ger fredens speciella stämpel finner man dock överallt famlande försök att komma till klarhet med de internationella problemen och att rådslå om hur världen skall kunna byggas upp på nytt. Och helt naturligt måste detta utgöra ett allt överskuggande problem, ty Europas folk måste skyddas från att svälta ihjäl under den vinterperiod vi just nu är på väg in i.

I fortsättningen berörde tal. försörjningsläget i Sverige och framhöll, att svårigheten att komma ifrån krisregleringar och knapphetsförhållanden främst beror på, att vi svenskar måst avstå från import för att andra i sämre situation skulle få den i stället. Vad efterkrigsproblemen beträffar har ju för jordbrukets vidkommande 27-mannakommittén under lång tid sysslat därmed och också framlagt ett betänkande. Direktiven till denna utredning, som lämnats av f. jordbruksministern Axel Pehrson-Bramstorp, röjer en stor vidsyn och ett oerhört förutseende, något som vi måste hålla honom räkning för. Förslaget har under höstens lopp passerat genom olika remissinstanser och utsatts för kritik, sade tal., som därvid framhöll hur man från olika håll bedömt kommitténs förslag. En del påstår att utredningen varit för vidlyftig, andra åter att man tagit för lätt på ämnet. En del påstår att jordbruket ställts i för gynnsam ställning medan andra trott sig finna att målsättningen varit för snäv. För sin egen del ville tal. göra den deklarationen, att det låg mycket vikt uppå, att de blivande lokala lantbruksnämnderna finge största möjliga rörelsefrihet samt att jordbruksnäringen erhöll samma förutsättningar som andra näringar att hävda sig.

I fortsättningen berörde tal. den nya lantmannaskolan, vilken är planerad att tas i bruk nästa höst, och betecknade detta som ett steg i rätt riktning och hoppades, att den måtte bli många lantbrukare till hjälp i arbetet. Beträffande hushållningssällskapets statförslag framhöll tal. att man inte kunnat få staten att balansera trots att 10,000 kr tagits ur intäkterna från skogsförsäljningarna från Rossared. I avvaktan på den stundande omorganisationen har dock förvaltningsutskottet handlat efter samma grunder som tidigare.

Efter att ha lämnat en överblick av skördeutfallet och väderleksförhållandena under året och därvid pekat på de svåra översvämningskadorna framhöll tal., att de grunder för den statliga ersättningen, som utarbetats, icke motsvarar vad som avsågs med framstöten. Arbetskraftbehovet har ökat och därmed efterfrågan på maskiner, bl. a. för stenröjning. Det halländska deltagandet i solvallautställningen blev lyckat, sade tal., som emellertid till sist betonade, att utställningens största lärdomar torde ligga just på mäskinteknikens område.

Donation av disp. Georg Stenström

Sedan övliga formaliteter med ombudsupprop etc. verkställts tog ordföranden åter till orda och bad få meddela den glädjande nyheten, att hushållningssällskapet i dagarna fått mottaga en donation av framlidne disp. Georg Stenström, Berte, Slöinge, på 35,000 kr, vilket belopp efter avdrag för stämpelskatt uppgick till 27,760. Landshövdingen erinrade om, att disp. Stenström alltid varit livligt intresserad av sällskapets arbete och den bortgångne givaren hyllades därefter av de närvarande med en tyst minut.

Enligt det reglemente, som upprättats för donationen i samråd med dödsbodelägarna, skall avkastningen, sedan 1/10 lagts till kapitalet, användas till premier åt småbrukare och husägare, företrädesvis om Årstads härad. Premierna skall utgöras av nytto- eller prydnadssaker, ej kontanter. Donationens namn blir "Georg Stenströms donationsfond".

Premier till förtjänta småbrukare

Lantbruksakademien har tilldelat lantbrukarna Anders P. Johansson, Mannarp, Harplinge, och Bror Elmquist, Nygård, Varberg, belöningar ur A. W. Bergstens donationsfond för föredömlig insats som småbrukare. Det synliga beviset på utmärkelsen jämte vardera 300 kr kontant utdelades i enlighet med akademiens hemställan vid mötet, varvid landshövdingen överlämnade belöningarna och bad att få se mottagarna som hedersgäster vid den gemensamma middagen. Han uttalade också ett tack för väl utfört arbete.

Rossaredsöverskottet från skogen, ej från jordbruket

Räkenskaperna för Plönninge, Rossared och Tolarps småbruk godkändes. Plönninge hade givit ett överskott av 5,532: 52, vilket belopp överfördes till dispositionsfonden. Av överskottet från Rossared, vilket uppgick till 40,186, överfördes 10,000 kr till sällskapets allmänna verksamhet, 10,000 avskrevs på byggnader och 20,186:01 överfördes till dispositionsfonden. Tolarps småbruk hade givit ett överskott på 162:02, som avskrevs på det balanserade underskottet. Allt i enlighet med förvaltningsrådets förslag. Även räkenskaperna för lantmannaskolan och skogsvårdsstyrelsen godkändes.

Vid behandlingen av räkenskaperna från Rossared påpekade hr Jerlov, Falkenberg, att förvaltningsutskottet mera klart än som skett bort skriva, att överskottet från Rossared i allt väsentligt kom från skogen, m. a. o. något att jämföra med uttag från en sparbank. Däremot visar inte gårdens jordbruksdrift några lysande siffror, blott 4 proc. Vad produktionsgrenen mjölken beträffar, så har den trots en till 176 kg stegrad smörfettavskastning pr ko med nöd och näppe gått ihop. Det ger, fortsatte tal., en beklämmande bild av situationen beträffande mjölkprodukt ionen på gårdar, som inte har det så förspänt som Rossared. I stället för att vara en inkomstgren har mjölken blivit till en börda för lanthushållningen, en börda som driver folk bort ur ladugårdarna.

Beträffande småbruket Tolarp bad husdjurskonsulent Erik L. Larsson, Falkenberg, att få tacka förvaltningsrådet för en passus i förvaltningsberättelsen. Gårdens högavkastande kor hade under året fått sin produktionsförmåga nedsatt genom en sjukdom — acetonämi — och rådet hade ifrågasatt, om icke den omständigheten, att jorden ämnu inte var i den kultur, så att det skördade fodret blev fullvärdigt för högmjölkande kor, utgjorde den väsentliga anledningen. Detta är just vad jag predikat i alla år, nämligen sambandet mellan djur och torva, vilket också bestyrkes av försöksresultat, framhöll tal. Om lantbrukarna mera uppmärksammade detta förhållande, då skulle — ta ej illa upp, Jerlov — säkerligen också veterinärräkningarna gå ned avsevärt.

Galtbesiktningstvång.

En framställning från förvaltnngsutskottet beslutade sällskapet införa allmänt galtbesiktningstvång i Hallands län.

Beslutet innebär en skärpning av den tidigare gällande bestämmelsen och avser skapa "faderskapsgaranti" vid auktionsförsäljningar etc. Mötet beslöt också uppdra åt utskottet hemställa hos landstinget att besluta på enahanda sätt.

Halland bör få egen lantbruksingenjör

Med anledning av framställningar från Getinge och Eldsberga sockenavdelningar om åtgärder för snabbare handläggning av torrläggningsärenden hade förvaltningsutskottet föreslagit sällskapet, att hos k. m:t anhålla om uppdelning av nuvarande lantbruksingenjörsdistrikt, så att Halland finge egen lantbruksingenjör. Enligt FU borde anhållan ingå till k. m:t så snart av torrläggningsnämnden i gångsatt utredning om arbetsbalansens storlek kunnat slutföras.

Mötet beslutade i enlighet med FU:s förslag, sedan hr Klas Andersson, Eskilstorp, Getinge, talat i ärendet och landshövdingen påpekat, att även länsstyrelsen kommer att ställa sig bakom framställningen för att ge den än större tyngd.

Landshövding R. Johansson.

Potatiskräftan.

Efter framställning från Getinge och Stafsinge sockenavdelningar hade förvaltningsutskottet föreslagit, att sällskapet hos k. m:t skulle anhålla om lindring i nu gällande bestämmelser om potatiskräfta.

Årsmötet beslutade i enlighet med FU:s förslag, Hr Klas Andersson, Eskilstorp, erinrade om hur lätt det är i vårt land att få förbud på halsen men att det är betydligt svårare att få det upphävt. Enligt tal:s uppfattning saknade bestämmelserna numera praktisk betydelse.

Underbalanserad budget trots rossaredstillskott.

Inkomst- och utgiftsstaten balanserar på kr 239,400 med ett balanserat underskott på 18,200 kr, oaktat att 10,000 kr överförts från Rossared. Utskottet hade påpekat, att statsanslaget för sällskapets verksamhet fortfarande är otillräckligt.

Med hänsyn till husdjurskonsulentens långa tjänstetid höjdes hans lön till 11,500 kr. Täckdikningsförmännen Ernst Bengtsson och Sven Johansson erhöll en lön av 1,000 kr och den extra förmannen i Derome 500 kr utöver timlönen. Till husdjursförsöksverksamheten anslogs 500 kr, motsvarande utdelningen av Klingsporska forskningsanslaget. Trädgårdskonsulenten erhöll ett till 3,500 kr förhöjt reseanslag. Anslaget till husdjursavdelningen i Falkenberg höjdes med 4,000 kr. I övrigt företogs följande ändringar i staten jämfört med föreg. år, reseanslaget till vandringsrättarna höjdes med 3,000 till 13,000 kr, hemkonsulentens lön höjdes från 6,900 till 7,200, anslaget till allmänna omkostnader höjdes från 3,000 kr till 4,000 kr samt resor m. m. från 8,000 till 9,000 kr.

De olika utgiftsposterna klubbades igenom med största snabbhet och endast på en punkt skedde en korrigering beträffande utskottsförslaget. Det var anslaget till täckdikningsförmännens resor, som efter yrkande av lantbr. Rick. Bengtsson i Rännestöv höjdes med 900 kr till 3,600. Därigenom steg underbalanseringen till 19,100 kr då statförslaget i övrigt fastställdes utan korrrigeringar.

I samband med behandlingen av anslaget till lantmannaskolan erinrade hr Sigb. Jerlov, Falkenberg, om det småbruk vid Katrineberg, som skolan disponerar och nu är utarrenderat. Tal. hävdade att hushållningssällskapet då skolan flyttar till Plönninge borde ta hand om småbruket och på så sätt visa, att det tror på småbrukets uppgift inom jordbruksnäringen. Lämpligt vore, att vandringsrättaren i orten finge ingå i förvaltningskommittén och leda arbetet.

Hr ordf. påpekade att frågan om ifrågavarande jordbruks framtid diskuterats

(Forts. å sid. 4)

Senaste nytt:

Etiopisk flygmaskin på Bromma.

Den första som varit norr om Medelhavet.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Den första etiopiska flygmaskinen, som varit norr om Medelhavet, landade på tisdagen på Bromma. Den tillhör etiopiska flygvapnet, men besättningen var svensk. Greve von Rosen var chefspilot och övriga svenskar var chefsinstruktören i etiopiska flygvapnet kapten Anders Grönberger, mekanikern Bengt Högberg och radiotelegrafisten Gösta Barklund. Som passagerare medföljde dessutom tre etiopiska flygkadetter. Sverige vistelsen räcker ungefär 10 dagar och meningen är, att man skall titta på Saab:s Zafir. Det etiopiska flygvapnet har nämligen köpt fyra sådana, som skall användas för skolflygning.

Svenskt kapital till allierade Tysklandszoner

Fjärdedelen av själva startkapitalet påräknas härifrån.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Omkring fjärdedelen av själva startkapitalet påräknas från Sverige, när England och Amerika nu ekonomiskt slå samman sina Tysk landszoner i avsikt att göra dem självförsörjande inom tre år. Vid ett samtal med DN:s Newyorkkorr. förklarar biträdande amerikanske militärguvernören i Tyskland, general Clay, att de engelska och amerikanska zonerna nu för första gången ha pengar att röra sig med för varuimport utifrån. Han angav totalsumman till c:a 135 milj dollar, "detta dock under förutsättning, att Sverige ratificerar sommarens överenskommelse rörande överlåtelse av tyska tillgångar, som skulle göra 34 milj. dollar tillgängliga."

Hishult

Hishults SLU-avd.

har haft ordinarie månadsmöte i Folkets hus, Hishult.

De närvarande hälsades välkomna av Anders Nilsson, Björkholmen, vilken även valdes att leda förhandlingarna. Till tävlingsnämnd för år 1947 valdes: Knut Bengtsson, Sonja Mellberg, Kjell Bengtsson och Stina Nilsson med de båda förstnämnda som resp. ledare. Suppl. blevo: Ulla Bengtsson, Helen Haraldsson, Stig Svensson och Knut Johansson. Nästa möte, som kommer att anordnas som Luciafest, blir den 15 dec.

Till byombud valdes för Norr-Össjö norra rote: Stig Svensson (Ivar Ljunggren), Norr-Össjö; södra rote: John Orjansson (Margit Johansson); Stubbhults rote: Hans Viktorsson (Orvar Torkelsson); Skogsgårds rote: Bo Leandersson (Sven-Alrik Karlsson); Hishults norra rote: Bruno Johansson (Börje Johnsson); Hishults södra rote: Doris Lindkvist (Kjell Bengtsson); Skönhults rote: Ingrid Jönsson (Stina Karlsson); Göstorpshults rote: Rune Johansson (Folke Nilsson). Till försäljare för Landsbygdens Jul och Ungdomens Jul valdes byombuden.

Till Fagereds sanatorium anslogs ett belopp på 10 kr.

Ett anslag på 30 kr. beviljades klubbverksamheten till att inköpa premier åt odlarna.

Några klubbodlare utförde en teaterpjäs, benämnd "Kusiner från Stockholm", vilken livligt uppskattades. Härefter följde kaffeservering och en stunds svängom. Under en paus utdelades priser till dem som deltagit i årets tävlingar.

Hishultschaufför ute på vådlig färd.

Vid tinget i Klippan stod en chauffför från Hishult åtalad för att han kört i yrkesmässig trafik utan tillstånd, haft för många i förarsätet och kört på en järnvägsbom. Svar. medgav att han haft för många i bilen men bestred för övrigt. Han menade att det var banvaktens fel, som visat klart ljus när han skulle över spåret. När

Markaryd

Köpingen uppsnyggas till utställningen.

Beslut vid köpingsfullmäktiges sammanträde.

Utöver vad som meddelades i gårdagens tidning beslutade köpingsfullmäktige vid sitt sammanträde i måndags, att Markaryds julgran skall hållas tänd redan fr. o. m. den första skyltsöndagen. Kommunalnämnden, som tidigare behandlat ärendet, hade avstyrkt detsamma. Mot detta hade hrr Alfredsson och Svedenfors reserverat sig.

Andelselektricitetsföreningen begärde, att få nedlägga kabel inom köpingen. Det gällde luftledningarna vid Smedje- och Hagagatan, som inte ansågos vara lämpliga som luftledningar. Fullmäktige biföll den gjorda framställningen utan diskussion.

Förlossningshemmet, som kommer att uppföras inom en snar framtid, har fått tomten till skänks av fullmäktige och vid detta sammanträde beslutade institutionen att utfärda ett gåvobrev på denna.

Fullmäktige har vid ett tidigare sammanträde beslutat att inköpa Fastighets A/B Södergårds mark. Summan var då satt till kr. 75,000. Vid de fortsatta förhandingarna hade man nu stannat vid en summa av kr. 79,000 kr. och kommitterade begärde nu denna summa.

En längre debatt följde. Disp. Ernst Andersson ville bordlägga frågan för att även försöka få in ytterligare ett område i samma affär. Boktryckare K. J. Hansson instämde i hr Anderssons yttrande. Rektor Ernst Andersson ansåg för sin del att utredningen inte varit tillräcklig och att priset var för högt.

Fullmäktige beslutade dock att inköpa området och medlen anskaffas genom att 50,000 kr. tages ur en tillfällig fond för fastighetsförsäljning samt att resterande kr. 29,000 tillfälligt upplånas.

Kommitterade, som gjort en undersökning för att snygga upp köpingen till sommarens utställning, avlämn. sin rapport. Denna slutade på kronor 4,000 och för denna summa skulle torget göras i ordning, stenparti skall anläggas utmed trappan mellan Turisthotellet och Järnvägshotellet, de båda öppna trekanterna skulle göras i ordning m. m. Vid dagens sammanträde yrkade grosshandl. F. Svedenfors på bifall till förslaget, men ville göra ett tillägg på kr. 600 för inköp av 10 st. parksoffor. Fullmäktige godkände hr Svedenfors förslag.

Kommunalkamreren fick tillstånd att inneha förordnande som taxeringsnämndens ordf. i Markaryds socken efter votering, där 9 röstade för förslaget och 5 mot. 2 personer röstade icke.

Sunnerbo häradsrätt

Förundersökning förelåg i måndags angående den unge sågverksarbetaren från Traryd som gjort sig skyldig till rattfylleri, ovarsam framfart, varunder han kört omkull och skadat en person samt olovligt brukat annans bil. Förundersökaren tillstyrkte villkorlig dom men häradsrätten beslöt att innan den avger sitt yttrande inhämta läkares utlåtande angående svarandens sinnesbeskaffenhet.

Markaryds brandkår

ryckte i går kväll vid 7.30-tiden ut till köpingens hus vid Södergård där en fotogenkamin exploderat och antänt. Brandkåren blev snart herre över elden men rummet och en del möbler blevo förstörda.

På BIO

Centrum

hade i går kväll repris på "Kameliadamen" med Greta Garbo och Robert Taylor. Denna starka filmskapelse står sig fortfarande väl i konkurrensen med filmskapelserna av senare dato. Garbo är bländande i denna film och Robert Taylor och Lionell Barrymore gestalta också rollskapelser, som man länge kommer att minnas. Det blir föreställning på denna film även i afton och alla vänner av god filmkonst böra begagna tillfället ta sig en ny titt på "Kameliadamen".

Skottorps biograf

visar på torsdag det svenska lustspelet "Det glada kalaset." Filmen är en av de trevligaste svenska filmkomedier som visats på mycket länge. Sickan Karlsson och Olof Winnerstrand spela de ledande rollerna och när dessa två tillsammans svara för huvudrollerna förstår man mycket väl att att det hela är av hög lustspelsklass.

han kom ut på spåren fann han andra bommen fälld. Han stannade då bilen, men andra fäste hans uppmärksamhet på att tåget kom. De åkande hoppade av bilen och förde, så att man nätt och jämt fick bilen av spåret då tåget susade förbi. Ett åsyna vittne hade sett bilen med hög fart köra på bommen och krossa denna. Banvakten måste kasta sig undan för att undgå att bli påkörd. Uppskov för hörande av vittnen.

iDAG

Så här föreställer sig tecknaren, att prövade husfäder ska kunna dra nytta av en tevagn nu, när julinköpen börjat på allvar. Så långt behöver man emellertid inte nödvändigtvis gå, ty om man gör inköp av den omfattningen, så står nog affärsmannen också till tjänst med hemsändningen. Den uppfattningen får man nämligen av en utsänd kommuniké från Sveriges köpmannaförbund, vars tecknare också svarat för ovanstående trevliga julteckning, som ger oss bestämda visioner om den helg, som är i vardande.

Och så begagna vi tillfället erinra om köpmännens alltid lika enträgna maning till allmänheten, att i största möjliga utsträckning ta med paketen — det är ytterst ont om varubud och trots all god vilja från affärsfolkets sida kan förseningar inte undvikas, så vida denna uppmaning inte följs i största möjliga utsträckning.

Och så kanske vi skulle tillråda tidiga julinköp. Det är en appell, som mer och mer kommit i förgrunden vid nutidens julmarknader. Och den har förvisso sitt stora berättigande även i år.

— — —

Och så kanske vi skulle konstatera, att affärsfönstren mer och mer börja ta intryck av den helg, som är i vardande. Det hänger redan mycken julgrannlåt och många nyttighetssaker, som äro att anse som lämpliga presentartiklar, i affärsmännens fönster. Gack och se. Det kan vara mödan lönt. Redan ha vi sett, hurusom småparvlarna med tindrande ögon och näsan tätt tryckt intill fönsterrutorna skådat in i de praktfulla fönstren och drömt sina första juldrömmar...

Och på söndag ha våra affärsmän sin stora generalmönstring. Som vanligt äro de inställda på att visa framfötterna ordentligt och pannorna ha sedan länge legat i djupa veck och de mest geniala skyltningsidéer ha utkläckts. Jaja, vi vet ju både ett och annat om dem, men vi göra inga avslöjanden, men så mycket är säkert, att det blir en fin skyltning våra laholmsköpmän ha i bakfickan även i år. Men de ha ju gamla vanan inne. Och på rutin kommer man långt.

— — —

Hur blir julvädret, undrar folk. Ja, den som det visste: Birger i Åmot är den säkraste experten på de här environgerna. Och han har redan avgivit sitt tips. 21—26 mestadels vackert och frost, frånsett något snö på enstaka ställen och blåsigt, 27—28 snö och något frost, 29—31 omväxlande med nederbörd och mestadels mildväder.

Tackar! Nu har i varje fall Birger lovat oss snö. Lite granne julesnö, så att det reder sig. Alldeles utmärkt!

Och får man ta sin tilltro till hederliga märken hos de gamle, så bör det bli ett fint julaväder. Ty Anders slaskade. Och då är det förstås bara som det ska va, att julen braskar...

Snön hör liksom julgröten, julfisken, julklapparna och julgranen till de mest efterlängtade julattributen. Snö — och alltså en härlig jul. Och allra helst med bjällerklang och skrindor och julabloss... Precis som i den gamla goda tiden...

Ess.

Hushållningssällskapets årsmöte

Forts. från sidan 2.)

inom utskottet och framhöll såsom sin uppfattning, att det kan ifrågasättas lämpligheten av att belasta tjänstemännen med än flera uppgifter, som inte direkt hör samman med deras rådgivande tjänst. Ur den synpunkten ville ordf. ej att utskottet skulle bemyndigas att förvärva fastigheten utan endast få uppdrag att med uppmärksamhet följa frågan, vilket också blev stämmans beslut.

Hr John Johansson, Vrågård, framhöll beträffande nötkreatursaveln, att stora svårigheter uppstått för många tjurföreningar därigenom, att enskilda medlemmar övergår till konstgjord befruktning. Tal. önskade att FU ville uppmärksamma utvecklingen och i görligaste mån se till, att övergång till seminering helst skedde med hela tjurföreningsområden i taget när så blir aktuellt.

"Vrågård" tog också till orda under rubriken "Fiskerinäringen" och anmärkte att laxfisket i Ätran på sistone gått starkt tillbaka till stort men för strandägarna. Krafttag är av nöden, menade tal., som hoppades att sällskapets fiskerikonsulent skulle göra allt vad som var möjligt för att främja laxbeståndet. Bevarandet av laxen i Ätran är lika viktigt som bevarande av Falkenbergs tullbro, slutade tal.

Anslagsärenden.

Bland anslagsärenden märktes 1,700 kr till lantmannaskolan för vart och ett av åren 1947, 1948 och 1949. Ungdomsnämnden erhöll ett oförändrat anslag med 3,500 kr för klubbverksamheten och 400 kr till instruktionskurser för lokala ledare. Täckdikningsförmännen S. Johansson och Ernst Bengtsson erhöll ytterligare 900 kr till resekostnaders bestridande. Bokföringsbyrån erhöll oförändrat 2,000 kr. Till jordbruksförsöksverksamhet anslogs 2,600 kr. Hästavelsföreningen erhöll 1,500 kr till hästpremieringarna, 500 kr till hästavelns främjande, 200 kr för bestridande av föreningens verksamhet samt 500 kr till hovbeslagskurser. För 1947 års nötboskapspremieringar beslutades ett reservationsanslag på 8,500 kr samt beslöts hemställa om statsanslag med 11,500 kr. Kontrollföreningen erhöll oförändrat 10,000 kr till verksamheten samt 500 kr till utbildning av kontrollassistenter. Till stambokföring av föreningsgaltar samt besiktning anslogs 500 kr. Samma belopp erhöll fjäderfäavelsföreningen. Skogsvårdsstyrelsen erhöll 4,500 kr för vardera av åren 1947, 1948 och 1949. samt Fåravelsföreningen 100 kronor.

Bland övriga i staten upptagna anslag märktes 500 kr till fårpremiering, Hallands biodlareförbund 400 kr, fruktodlingens befrämjande 200 kr, statens trädskötarekurser 500 kr, fiskets främjande 50 kr, fiskeristatistik 250 kr, Hemslöjdsföreningen 600 kr och hushållningssällskapets ombud 150 kronor.

Stor nedgang i hästbeståndet

I samband med behandlingen av statförslaget för hästpremieringsverksamheten under 1947 utspann sig en debatt om hästbeståndet inom det halländska jordbruket.

Husdjurskonsulent Erik L. Larsson påpekade, att med hänsyn till den tilltagande mekaniseringen vid jordbruket hästbeståndet var allt för stort och att det var felaktiga spekulationer att vänta sig mycket av exportmarknaden. Tal. hade inget yrkande att komma med utan ville endast varna för utvecklingen.

Hr John Johansson, Vrågård, instämde i hr Larssons synpunkter men påpekade, att förhållandet håller på att rättas till genom den stora nedslaktning av föl, som ägt rum den sista tiden. Vidare erinrade tal. om att betäckningsfrekvensen nedgått till ungefär hälften av normalt.

Hr Anders Pettersson i Dahl menade, att skulle någon kunna lämna ett recept till jordbrukarna hur de skall bete sig vis à vis hästarna så borde det vara konsulent Larsson, som just har dessa frågor att syssla med.

Hr Larsson bad att få fästa sällskapets uppmärksamhet på, att han länge försökt få rätsida på problemet, men förgäves.

Valärenden

Till ledamot i skogsvårdsstyrelsen omvaldes lantbrukaren Eugen Andersson, Ramnared, Torup, med lantbr. Edv. Josefsson, Knäred, som suppleant.

Till huvudmän i Halmstads stads sparbank omvaldes lantbr:a Ivan Jacobsson, Trönninge, och Emil Andersson, Lyngåkra, Harplinge, och i Eftra sparbank lantbr:a Fritz Svensson, Tageslätt, Steninge, och Johan S. Larsson, Eftra. Efter avliden huvudman i Eftra sparbank nyvaldes lantbr. Gösta Jönsson, Hulubäck, Steninge. På grund av utökning av antalet huvudmän i Varbergs sparbank nyvaldes för 1947 lantbr. Carl J. Nilsson, Vabränna, Veddige, och för åren 1947—49 lantbr. Julius Bengtsson, Stenstorp, Rolfstorp.

Till revisorer för sällskapets räkenskaper omvaldes godsägaren

Agronom A. Örborn.

Carl J. Bohlers, Bohl, Vessigebro, och nämndeman Arthur Pålsson, Snöstorp, med sparbankskamrer J. A. Claesson, Tokalynga, Gunnarpsbro, och lantbr. John Persson, Asige, Slöinge, som ersättare. Till revisor för Skogsvårdsstyrelsens räkenskaper utsågs nämndeman Arthur Pålsson, Snöstorp, med lantbr. John Larsson, Fegen, som ersättare. Till revisor för Stiftelsen Carl Robert Prytz' donation omvaldes riksdagsman Hj. Nilsson, Spånstad, Aled, med kamrer Leon Hasselberg, Halmstad, som suppl.

Inval av nya ledamöter.

På förvaltningsutskottets förslag beslutade sällskapet inväljas 704 nya medlemmar.

Premier i Höks härad.

I enlighet med förvaltningsutskottets förslag utdelades ur C. L. Lundgrens donationsfond 50 kr vardera till följande småbrukare i Höks härad: Bernhard Olsson, Hishult 4, Ernst Nilsson, Dömestorp, Guster Nilsson, Östra Karup, Edvin Carlsson, Skummeslöv, Karl Magnus Pettersson, Edenberga gård, Joel Svensson, Körsveka, Herbert Nyman, Genevad, Johan Bengtsson, Öringe, och Ture Verner Johansson, Andersfält, Eldsberga.

"Byggnaderna och jordbrukets rationalisering"

var ämnet för det därpå följande föredraget, vilket hölls av agronom A. Örborn, Alnarp, illustrerat med en intressant serie bilder från USA.

Frågan om byggnadskostnaderna är aktuell inte blott inom jordbruket utan inom alla näringsgrenar, inledde tal. Vad jordbrukets byggnader beträffar har kostnaderna sedan 1937 ökat med i runt tal 70 proc. om man jämför byggnader av likvärdig standard. Men jämför man med den tidens medelstandard och nutidens är kostnadsökningen än större, ty kravet på bl. a. arbetsbesparande anordningar har ökat den totala kostnaden. Genom rationalisering av byggnadsmetoderna, nedpressande av materielpriserna etc., m. a. o. direkta åtgärder kan man på sin höjd få ned priserna 10 proc. Möjligheterna till byggnadsrationalisering måste därför sökas på annat håll, sade tal., som därvid erinrade om, att det belopp som nedlägges på exempelvis en byggnad i och för sig inte är det avgörande utan i stället den vinst — t. ex. arbetskraftsbesparingar — man kan göra. När sålunda en skånegård fick nya byggnader för 260,000 kr, men samtidigt sparade 12,000 kr årligen på arrangemanget, innebar investeringen en årlig förtjänst på 3,000 kr om räntan beräknas till 4 proc.

Bidragande orsaker till våra höga byggnadskostnader på ladugårdar är önskemålet om relativt hög temperatur. I Amerika har man angripit detta problem från den synpunkten, att mjölkkorna producerar lika bra vid relativt låg temperatur i stallarna, blott temperaturen är jämn. Stort intresse har därför ägnats ventilationsfrågan, samtidigt som man bygger stallarna enklare. Medan man i USA i 99 fall på hundra träffar på ventilationsanordningar som fungerar, så utmärker motsvarande siffra i Sverige frånvaron av dylika detaljer. Vidare försöker man i USA pröva systemet med kor på kätte, i enkla skjul men med varma mjölkrum, ett system som sparat avsevärt med arbetskraft men resulterat i blott obetydlig produktionsnedgång. Endast 3 proc. jämfört med stallsystemet och i trakter, som i klimatiskt hänseende är att jämföra med Mellansverige och södra Norrland. Svinproduktionen sker efter enkla principer. Man har suggorna att grisa på våren, har grisarna ute på bete hela sommaren, där foderautomater minskar arbetet till ett minimum. Vinterbyggnaderna göres låga och enkla, för smågrisarnas värmebehov användes vanliga el-lampor.

Tal. behandlade därefter utearbetets rationalisering och visade hur man t. ex. rationaliserat bort arbetskraftstopparna vid höbärgningen genom att bereda allt gräs till pressfoder. Genom uppsamlare och andra mekaniska hjälpmedel kan en man ensam ensilera gräs från 4 tunnland! Att märka är, att de amerikanska vallarna inte ger så hög avkastning som de svenska. Pressensilaget lämnar mindre näringsförluster och drar avsevärt mindre arbete än ensilering enligt AIV-metoden och man slipper dessutom dels odla rotfrukter och dels inreda höskulle.

Tal. betonade också att amerikanerna på helt annat sätt än vi svenskar går in för specialisering, något som vi kan tänka på endast under förutsättning att marknadsförhållandena mera stabiliseras. På tal om hästens roll i jordbruket och debatten tidigare under dagen refererade tal. till ett uttryck av en framstående amerikansk jordbrukare. Denne hade frågat om inte de svenska jordbrukarna var intresserade av pälsdjursuppfödning och tillagt, att hästarna var väldigt bra — rävmat.

Till sist framhöll tal. att byggnadsproblemen är de mest brännande inom jordbruket och att de måste ägnas största uppmärksamhet. Mycket av vad som iakttagits i USA kan, omsatt i svensk miljö, visa sig vara mycket värdefullt, men givetvis måste man iaktta allra största varsamhet.

Sedan landshövdingen tackat för både föredrag och varningar för övertro på allt amerikanskt följde filmförevisning. En upptagning om maskinell stenröjning åsågs med största intresse liksom en reportagefilm från Sölvallaexpon. Till sist följde gemensam middag under angenäma former. Flera tal hölls och bl. a. hyllades de belönade småbrukarna.

Det lönar sig att annonsera i LAHOLMS TIDNING

Aktuellt från idrottsvärlden

Stadsmatchen i boxning mot Karlskrona går till hävderna som en sportligt sett nära på hundraprocentigt vällyckad historia. Och ekonomiskt sett tro vi, att utbytet ej heller var så värst dåligt. Absolut utsålt hus. Och mer kan man ju inte begära, hur stora pretentioner än vederbörande ekonomichef har. Tävlingen mot Karlskrona fyller alltså alla anspråk, man rimligen kan ha på en boxningstävling.

Dock inte riktigt — det fanns trots allt en del smolk i glädjebägaren. Och det var, när man vid den efterföljande banketten hittade på, att döma stadsmatchen oavgjord, trots att Laholm siffermässigt sett vunnit med 7—2. Det besutet verkar enbart skrattretande. Ty en tävling, som utlysts som stadsmatch och också ägt rum som stadsmatch utan att man under tävlingen upplyst publiken om ett ord, bör också kunna tillmätas detta epitet. Sedan kvittar det om Laholm använde sig av egna boxare eller hade förstärkning från residensstaden. Karlskrona var i så fall nästan lika god kålsupare som Laholm. Ty den goda örlogsstaden hade hjälp av excerserande pågar från Malmö och Götet. Så det så...

Det är inte utan att man frågar sig om inte stadsmatchen redan från början spårat ur och mist en del av sin goda smak. Bättre än som skedde hade nog varit att inte räkna denna stadsmatch alls som någonting, som hade haft med vandringspriset att göra. Det är i varje fall vår åsikt. Karlskrona premieras nu på Laholms bekostnad trots ett klart nederlag i ringen...

— — —

En efterskörd från tävlingen frestar i första hand till att ge ett fång blommor åt två av tävlingens huvudfigurer, stadens boxarstjärna Bror Andersson och ringdomaren Arthur Koch. Den förstnämnde är fortfarande en ringcharmör av stora mått och hans start i mellanvikt var något av en upplevelse. Mot de något lättare pojkarna kommer Bror säkerligen att känna sig mer hemma än i lätta tung vikten. Karlskroniten Andersén fick minsann känna på Brors flinka nävar. Både ringdomare Koch och Halmstadsmanagern "Joe" voro tämligen överens om, att Bror borde välja den lättare viktklassen i fortsättningen. Och det är visst Bror också på det klara med. I varje fall lät det så på honom efter tävlingen. Och när han inte har några större viktsvårigheter bör det ju också gå som en dans att hålla sig till den klassen...

Ringdomare Koch närmade sig bra nära ringdomareidealet. En bestämd herre, som inte var rädd för att ge sig på att varna, när han fann sig därtill föranledd. Och dessutom en herre, som kan lika mycket boxning som en professor sin vetenskap... Större säkerhet i ringen än med honom som matchledare kan nog ingen ringens hjälte känna...

Nu ska Arthur Koch träna laholmarna några dar. Han har säkert mycket att lära bort. Han kan framför allt bibringa dem lite mera teknik i vissa avseenden. Den rutin, som en del saknar, kommer med ett flitigt matchande lika säkert som ett brev på posten...

— — —

Och så få vi konstatera, att Allan Bengtsson sakta men säkert avancerar mot elitboxarestadiet. Segern över Olle Jonsson, Karlskrona, blev en ny fjäder på den knaggliga vägen mot stjärnorna. Båda pojkarna voro trevliga att se på, men Bengtssons ungdom tyder på, att han kan gå ännu bra mycket längre...

Och sedan får man förstås offra på sig ett varmt erkännande åt halmstadsinslaget. Både "riktig-match"-debuterande Lennart Bengtsson som Alle Nörbäck voro ett par pojkar, som i hög grad har framtiden för sig... Och tungviktaren Berggren är också en man, som kommer... Så HBS-ledaren kan sannerligen se rätt ljust på den närmaste framtiden...

— — —

Och ska vi så till sist också säga någonting om domsluten, så får vi ännu en gång beklaga, att Bror-Erik Johansson inte fick sin solklara seger. Det hade varit bättre, att en av de mindre klara 2—1-matcherna gått till Karlskrona. Om nu domarna skulle visa sig artiga. En grabb, som vinner rejält, skall inte gå miste om sin seger. Den uppfattningen hyllar åtminstone vi. Sen kvittar det om vederbörande är från Laholm eller någon annanstans ifrån...

— — —

På idrottsfronten i övrigt ge vi brottarna vår hyllning för deras vackra bragd under senaste veckohelgen. Fyra segrar på lika många lands matcher, det är minsann inga småsaker det. Svensk brottning har fortfarande en enastående bredd, som många av våra andra idrotter kan avundas. Men så är den också nationalsporten framför alla andra. Även om den kanske i Halland av skilda orsaker inte fått den jordmån, man så gärna skulle han önskat den. Så där vid sidan om brottarmattorna kunna vi dock inte underlåta att ge våra brottare en välförtjänt applåd...

— — —

Till sist:

Halland vann över Bohuslän-Dal i handboll. Alltid ett fall framåt för denna sportgren, som mer och mer börjar bli en publiksport även i vår provins. Tråkigt nog kan våra nejder inte ta upp den ännu på en del år. Lokalsvårigheter!

I allsvenska handbollsserien drar Karlskrona mer och mer ifrån, sedan Kristianstad inte stod rycken i första finalen. Örlogsstaden börjar mer och mer tendera till att bli en idrottsstad av första ordningen. Det är visst bara fotbollen där, som man inte kan få någon pli på. Åtminstone inte på riktigt allvar. Ännu har man inte haft något lag i div. II. Men den sorgen kommer man kanske över så småningom också! Blekingefotbollen är välkommen i det gröna...

Esson.

Två tolvor fick 75,000 kr. var.

Tipsresultat för tävlingsdagen den 30 november.

Stryktips: 2 vinnare med 12 rätt får var och en 75,000 kr. 98 vinnare med 11 rätt får var och en kr. 2,820, 1,169 vinnare med 10 rätt får var och en 236 kr.

Siffertips: 53 vinnare med 4 rätt får var och en 394 kr. 1,009 vinnare med 3 rätt får var och en 10 kr.

Pooltips: Pool 1 odds 971, Pool 2 odds 18,449, Pool 3 odds 57, Pool 4 odds 573, Pool 5 odds 161.

Hinneryd

Missionsförsäljning i Tansjö skola i Hinneryd

kommer att äga rum i dag. Det är Tansjökretsen av Hinneryds kyrkliga arbetsförening, som då för första gången anordnar försäljning för kyrkliga ändamål. Programmet upptar ett föredrag av kyrkoherde Malmstedt, sång av Hinneryds kyrkokör, kaffeservering och auktion.

Byggnadstillstånd

har beviljats Gunnar Johansson, Hinneryd, för bostadshus i Hökhult, Hinneryd.

Dagens namn:
BARBRO.

Solen går upp kl. 8(37 och ned kl. 3.27.

Morgondagens namn:
SVEN.

Solen går upp kl. 8.38 och ned kl. 3.26.

KVICK BISKOP.

Det fanns förr i världen kvicka biskopar, och en av de kvickaste var biskop Fahlcrantz, som verkade på 1800-talet.

En gång reste Fahlcrantz till Sala där det fanns en apotekare, känd för sitt prästhat. Fahlcrantz, som kände honom sedan gammalt, träffade honom på gästgivaregården. Apotekaren frågade honom då:

— Kan du säja mej skillnaden mellan en biskop och en åsna?

— Nej, svarade Fahlcrantz.

— Ja, då ska jag säga dej den, sade apotekaren. Biskopen bär sitt kors på bröstet och åsnan sitt på ryggen.

— De va inte så dumt, sa Fahlcrantz, men nu får du också lov att svara mej på en fråga. Kan du säja mej skillnaden mellan en åsna och en apotekare?

— Nä, de kan jag inte, blev svaret.

— Ja, inte jag heller! tillade Fahlcrantz.

Det var också han som på en ångbåtsresa, där det var många passagerare och svårt att få plats, till sist hamnade mellan två tjocka damer, som försökte maka undan sig så mycket som möjligt. Fahlcrantz sade då vänligt:

— Behövs inte, mina damer. mitt biskopssäte är inte så stort!

En annan gång skulle han ut och resa med en ung släkting vid namn Terese. Själv stod han reskládd och väntade, men när han började tycka att den unga damen dröjde för länge utbrast han:

— Är inte Terese, te' res te resa?

DET VAR MANÖVER....

En ung dam kom cyklande på vägen och skulle över en bro, men då kom en vaktpost springande och sa åt henne att hon inte fick passera, ty bron var sprängd. Den unga damen fattade inte sammanhanget, och när en annan soldat en stund senare uppenbarade sig, vinkade hon honom till sig och frågade:

— Kan ni säga mig varför jag inte får passera den här bron?

— Jag kan inte säga någonting, fröken. Jag har varit död i tre timmar.

*

Den klokaste pappa jag vet, säger en yrkeslärare, är en fil. dr i Stockholm som låtit sin son gå i skomakarlära fast han från början tänkt sig att sonen också skulle gå läsvägen.

Skomakaren har också läst.

Socknens gubbar diskuterar vaccination och betydelsen därav. Hangris Jannes Ola har ordet och utbrister:

—Ja, no är vaxnationa e' bra sak, men dä säger oss då vårt sunne förnuft, att int' kan en få ut alle bakterie genom ett tocke lite hål på armén!

SKALPERADE SKÖNHETER.

Rubriken är kanske missvisande — sällskapet på bilden är strängt taget inte skalperat, enär det aldrig fått något hår. Men det kommer, det kommer, ty det lackar mot jul! Som den intelligente betraktaren redan upptäckt är det en samling dockor, som väntar på att bli anständigt påklädda och försedda med lockiga peruker. För att omsider läggas i presentkartonger och glädja snälla småflickor på julafton.

GULDSÖKARE FRÅN SMÅLAND HAR VÄNT TILLBAKA EFTER 56 ÅR.

Till sin hembygd, Fliseryd anlände för några dagar sedan 80-årige fruktfarmaren Albert Slätt. Han kom från Oregon vid Stilla oceanen och hade via New York farit med båt till Göteborg.

För 56 år sedan lämnade han hembygden och för 40 år sedan erhölls sista livstecknet från honom. Hans moder fick då ett brev med bl. a. penningar, men detta var skrivet av en annan. Här meddelades kort och gott att han skulle bege sig till Alaska. Sedan upphörde all korrespondens och så småningom ansågs han för död och blev dödförklarad.

Nu återkom han emellertid helt oväntat och vistas hos släktingar i hembygden. Han var en tid guldsökare i Alaska, men sedan har han haft en fruktfarm i Oregon och han kom direkt därifrån. Sin resa till hembygden har han planerat i många år. Den långa resan hade tagit ganska hårt på den gamles krafter, men han repade sig ganska fort och nu är han i daglig rörelse.

*

Fanjunkaren höll ett förmaningstal till de nyinryckta rekryterna om deras uppförande under permission:

— Om en civil vill mucka gräl på offentlig lokal, så dricker en väldisciplinerad soldat lugnt upp sitt öl och avlägsnar sig.

Förl att övertyga sig om att mannarna fattat saken rätt, vände sig fanjunkaren därefter till en av dem och frågade:

— Nå, 67:an, hur bär ni er åt om det kommer en civil och vill mucka gräl?

— Jag dricker lugnt ur hans öl och avlägsnar honom, svarade 67:an.

*

Från en JM-boxning rapporteras följande replikskifte mellan en herre och en dam omedelbart efter det att en av boxarna gått i golvet för räkning:

— Hör du, Kalle, hu länge skall han räkna?

— Till tio.

— Va, säger du, klockan är ju bara nio...

FÖRMILDRANDE OMSTÄNDIGHET

Det råder tryckt stämning i Berggården, för att dottern Klara, som ser bra ut och är gårdens arvtagerska, fattat tycke för anläggningsarbetaren Slank-Johan, vars rykte och utseende är mindre fördelaktigt.

Klara lyssnar snällt på sin moders förmaningar och hårda ord om Slank-Johans moral och utseende. Under en paus invänder hon stillsamt:

— Vi träffas bara, när det är mörkt.

(Söndagsnisse-Strix.)

*

I ett brukssamhälle i Småland kom brukets renhållningsentreprenör skramlande med sitt ekipage förbi en liten klunga av traktens fruar, som stod och dryftade de senaste nyheterna. Då mannen i fråga var känd som inbiten ungkarl, beslöt fruarna att de skulle skoja litet med honom.

— Att du inte gifter dig, ropade en av fruarna. Det finns de som ser värre ut, som bli gifta!

— Ja, jag sir dä, sade han bara och körde lugnt vidare.

BOSÄTTNINGEN.

Ett ungt par med en air av optimistisk nyförälskelse kring sina personer stannade häromdagen utanför en boklåda, som det tycktes slagna av samma tanke. De gick också in hand i hand och begärde att få köpa ett par böcker.

— Vi vill ha två detektivböcker vardera, förklarade de. Vi har aldrig läst sånt förr, men nu tänkte vi lära oss litet om hur man fångar bovar, så ge oss något riktigt bra är ni snäll!

— Så gärna, sade boklådedamen och plockade fram Hercule Poirot, Arsène Lupin och Cardby.

— Det var fint, sa den unga damen när hon såg på högen. Vi tänkte lära oss litet för att kunna jaga lördagssabotören. Och vi måste lyckas för det kan bli precis till bosättningen!

DEFINITIVT SLUT.

En affärsman förlovade sig en dag med dottern till en grossist. Förlovningen blev inte långlivad. Nyligen var f. d. fästmannen tvungen att på eftermiddagen uppsöka grosshandlaren i bostaden för en viktig affärsangelägenhet. Husets dotter öppnade, och hennes en gång själs älskade frågade hövligt om grosshandlare M-son träffades.

— Nej, han är inte hemkommen än, svarade unga fröken lika hövligt.

— Förlåt att jag besvärade, sade besökaren och skulle gå. Då hördes hennes kalla röst än en gång.

— Förlåt, vem får jag hälsa honom från?

Sista kvällen.

Av ROLF WIESLER.

GENOM DEN ÖPPNA DÖRREN till hallen kunde han se, att jungfrurna hade flyttat bort familjens ytterkläder från hängarna i kapprummet, så att de väntade gästerna skulle få plats med sina pälsar och överrockar. Galoschhyllans båda rader av bås kom honom att tänka på ett tomt duvslag. Våningen var vädrad, och till och med inne i hans rum, dit inget matos förmådde tränga, kändes det kyligt och friskt. Den tunna, blå rökslingan från hans cigarr lindade sig mjukt böljande mot taklampan. Skrivbordet var avröjt, alla papper, brev och broschyrer huller om buller nedstuvade i lådorna. Nu skulle han få ett helsicke att hitta vad han sökte, men det kunde som vanligt inte hjälpas. Såvida han inte skulle göra sig själv det nyårslöftet att skaffa det där behändiga lilla arkivskåpet... nåja, det blev väl bra med det.

Just nu hade han ett annat lika gammalt o. lika retsamt problem att tänka på. Han måste ju hälsa sina gäster välkomna med det där odrägliga lilla stämningsfulla talet, alluderande på dagens — kvällens — betydelse. Samma gamla trams, det gamla året lägger sig att dö, som skalden så riktigt säger. Egentligen skulle det vara ganska bekvämt att lära sig den där välsignade dikten utantill och dra den, det skulle som man sa vara ett engångsbesvär. Förresten spelade det ju rakt ingen roll vad man pratade för strunt. Folk ville bara känna sig litet gripna, ett ögonblick, absolut inte längre, sådant kallade man att få kvällen förstörd.

Ett annat bra sätt skulle vara att föreslå en tyst minut, det var omtyckt och respektinjagande, och det krävde inte ett dugg, vare sig av dem som föreslog det eller dem som teg. Men den där tysta minuten hörde egentligen bara ihop med frånfällen av märkligare slag och så, förstås, mer omfattande krigs- och fredshandlingar. Nej, folk ville nog höra ett litet ord, det kändes så ljuvligt med litet andakt mellan skålarna.

*

Från matsalen hörde han ett svagt klirr av silver och porslin. Det lät som om någon tappade en liten trave assietter med tillhörande gafflar. Ett surr av röster följde, ivriga och irriterade. Han kände igen sin fru, den andra var väl extrahjälpen. Portiärer, mattor och gardiner dämpade alltihop till en viss trivsamhet. Det är ombonat, man hade en känsla av att det inträffade inte betydde så värst mycket. Säg, det var kanske en bra idé? Så här:

— Mina damer och herrar, när våra tankar i denna högtidliga stund letar sig ut över vårt lands gränser och skådar en förödd jord — åtminstone en till stora delar förrådd sådan... nej, f ö r ö d d ! Nåja, förresten, kanske förrådd också, det var en bra spark åt somliga! Men, i alla fall, när... etc. Jo, så förnimmer vi särskilt starkt hur tryggt och ombonat vi i vårt eget land... har det. Bra! Alldeles utmärkt, det störde inte stämningen, andras lidande förströr alltid mer än de förstör. Också en bra vändning. Nej, nu fick han samla sig. Alltså, ombonat. Ingenting av allt elände därute, kan vi med fog säga, har nått oss. Vi sitter här samlade, till en festlig samvaro i årets första, skälvande minut, som skalden så utmärkt vackert säger...

Han avbröt sig med förargad min. Det ringde på farstudörren.

— Henrik! ropade hans fru ute i matsalen. Snälla du, se efter vad det är, men släpp inte in någon!

— Det beror väl på v e m det är, tänkte han. Är det en karl som säljer kängsnören ger jag honom en krona och ber honom dra åt skogen. Är det ärkebiskopen kan jag i alla fall inte be honom dra åt skogen...

*

Han gick ut och öppnade. Det var inte ärkebiskopen, inte heller någon karl som sålde känksnören. Det var en liten prydlig, vithårig herre, klädd i svart paletå med sammetskrage, galoscher och svart, rundkullig hatt.

— Godkväll, sade han med förnäm, litet sprucken röst. Nu kommer jag. Jag skulle få komma i kväll. Det är absolut sista kvällen. Vi har skjutit på det i det allra längsta, men nu går det inte längre.

Han log, ett underligt litet leende, vänligt och hotfullt på samma gång. Hans ansikte var mycket blekt och hans ögon glittrade. Direktören hade inte en aning om vem han kunde vara, men det var ju tydligen en fin man, en bildad man och en man med auktoritet, man kunde varken ge honom en krona eller be honom dra åt skogen. Något missförstånd, flög det genom direktörens huvud.

— Direktören tillåter kanske att jag stiger in? sade den lille herrn i samma förnäma, knäppiga ton.

Det måste vara ett missförstånd, tänkte direktören brydd, men han gick åt sidan, naturligtvis.

— Var så god, för all del, men... jag väntar främmande. Det måste bli mycket kort i så fall...

— Det går på ett ögonblick, sade den lille herrn nästan bistert. Det var ju tråkigt att jag skulle komma så olägligt, men jag kan tyvärr inte gadta några skäl längre. Inte några skäl alls, direktören. Det är oåterkalleligen sista kvällen, som ni säkert förstår och — är medveten om. Vi har som sagt dröjt i det längsta, och ... direktören kan inte påstå att jag kommer alldeles oväntat.

— Jo, opponerade direktören och skrattade litet tafatt. Det får jag nog säga att... att det gör. Ni... jag menar... det möter inte något hinder att få veta... ja, varifrån det är?

*

Han hyste den vanliga motviljan mot att kalla en obekant, bättre n i. Om det hade varit en karl som sålde kängsnören kunde han gjort det. Om det hade varit ärkebiskopen... ja, säger man Ers Högvördighet eller vad? Nå, det hörde ju inte hit. Vilken liten säker figur, den där! Han klev bara på, steg ur galoscherna, hängde upp den svarta paletån, hatten, kragskydaren...

— Jag tror att vi kan spara alla onödiga frågor, sade han litet vasst och smålog. Det är ju lika bra att få det undanstökat. Jag skall försöka göra det så smärtfritt som möjligt, förutsatt att direktören ine gör några svårigheer.

Direktören stirrade på sin underlige gäst. Det var något otäckt definitivt över honom. Något som kom tankarna att skena på vem som helst. Milde fader, det var ju sådant som hände i... hm... övernaturliga teaterpjäser, ja, sådana som handlade om... hm. En liten prydlig herre, alldeles vanlig, kom på visit, och ingen kände igen honom, förrän... vänta, doktorn sa något om hans hjärta... nej!

— Säg ut, karl! fräste han. V e m ä r n i ?

*

Döden kan man säga ni till, om man inte föredrar att säga du, liksom till Gud Fader. Alla andra har sina titlar. Vanvett, alltihop, men ändå, ändå...

Den lille mannen såg mycket förvånad ut. Hans min blev sårad och, sedan, högdragen. Utan ett ord drog han ett hopvikt folioark med stämplar och märken på, bredde ut det med ett knastrande på skrivunderlägget och pekade på en prickad rad.

— Där, sade han stelt. Bevittning behövs inte vid personligt besök.

Direktören stirrade. Sedan blev han röd i synen. Det var mer av triumf än vrede. Ingenting är så roligt som att toffla till en byråkrat.

— Inte? frågade han syrligt. Jaså, inte ens om ni går i fel våning? Direktör Sandström är han som bor ovanpå. Gå ut och titta på dörrskylten, herrn!

Denna kväll höll den gemytligt leende värden sitt mest spirituella nyårstal. Varje nyårskväll, då det fanns någon gäst som inte hört det tidigare, höll han det omigen. Till slut accepterades det för gott, liksom marzipangrisen och Nyårsklockan. Det gav just den rätta stämningen av oöverskådlig vidd och säkert inpackad i angenämt omslag, nästan som sockeräggen med tittglas i ena änden.

— Mina kära gäster, hm... ärade ... mina damer och herrar. I eftermiddags öppnades plötsligt dörren till mitt rum och en okänd man steg in, en liten, snygg och proper karl, som jag aldrig har sett förut. Han tittade på mig och sa: Ja, direktören, nu kommer jag, kanske litet oförberett, men jag har väntat i det allra längsta. Det är sista kvällen i kväll, oåterkalleligen. Men var inte orolig, det går fort och smärtfritt, bara ni inte gör svårigheter. Mina damer och herrar... v a d s k u l l e j a g t r o ?

UTRIKESKRÖNIKAN:

Kolstrejken i USA.

Hotet om åtal och fängelse för "lagtrots" hindrade inte ledaren för Amerikas kolgruvearbetare John Lewis att igångsätta den proklamerade strejken. Allt arbete vid gruvorna ligger alltså nere och 400,000 man har gått i strejk.

Bojor på Lewis skulle inte på något sätt hindra strejken. Det skulle endast öka den impulsive arbetarledarens prestige hos arbetarna. Strejken kommer sannolikt inte att upphöra förrän arbetarna fått sin löneförhöjning på begärda 48 procent samt samma betalning för 40-timmarsvecka som de tidigare fått för 54. Lewis har nämligen en i stort sett enig arbetarfronten bakom sig. Utom av sin gen organisation American Federation of Labor (AFL) får han stöd av den konkurrerande organisationen, CIO, som lovat anslå 12 miljoner dollar till strejkkassan. Regeringen har emellertid ett medel att stoppa strejken och det är samma hästkur, som användes i våras, när kolarbetarna strejkade. Då togs alla gruvorna under beslag, kolgruvearbetare inkallades i militärtjänst och kommenderades ned i gruvschakten.

När tiden nu är inne för att gruvorna skall återgå i de privata ägarnas händer igångsätter arbetarna på nytt sin strejk med begäran om den ovan angivna höjningen. Gruvägarna se vinsten försvinna och vill ej gå med på höjningen och regeringen är rädd för inflation, om höjningen beviljas.

Kolstrejken kommer att få förödande verkningar för det amerikanska näringslivet. Kollagren äro mycket små och särskilt bilindustrien väntas bli lamslagen rätt snart, om kol ej kommer. Även för transporterna blir det kaos. I USA är elektrifieringen inte genomförd på långt när i lika stor utsträckning som i Sverige. 95 proc. av järnvägarna drivas fortfarande med kol och 62 proc. av elenergin utvinnes genom koleldning. Även för Europa blir kolstrejken förödande. Leveranserna av kol till Danmark och Frankrike ha redan inställts.

Amerika tycks inte ha mycket att välja emellan. Om strejken fortsätter blir det stopp i industrin, varubrist och elände. Om lönehöjningarna bifalles blir det inflation och kanske början till en finansiell krasch, som förr eller senare ger sig till känna. Katastrofen blir dock därvid uppskjuten på en tid, som inte med någon grad av visshet kan överblickas.

Utgången av kongressvalen med framgången för republikanerna tyder på att stämningen är för ett kraftigt uppträdande mot strejkerna. Det visade sig att arbetarledarna på många håll blevo utslagna. De många strejkerna, som av många amerikaner betraktas som olagliga och avtalsbrytande, har hos stora skaror av väljare gjort fackföreningarna impopulära. Där av följer en svängning över till republikanerna, som vid behandlingen av lagstiftningen mot strejker uppträtt skarpare än demokraterna. President Truman nedlade som bekant sitt veto mot den s. k. Caselagen, som avsåg att begränsa strejkerna, och han hindrade då dess antagande, men mandatökningen för republikanerna kan nu beräknas ha medfört den övervikt för en antistrejklag så att presidentens veto ej gäller.

President Truman är i grund och botten rätt konservativ och när han får kongressen emot sig, om han tar de strejkandes parti, är det mycket troligt att han försöker ta ett krafttag för att få arbetet igång. Resultatet blir emellertid att motsättningarna skärpes. Även om regeringen vinner även denna gång och med en undantagslagstiftning tvingar kolgruvearbetarna tillbaka till gruvorna, blir det en politik som sannolikt hämmar sig.

I Amerika är det endast det nuvarande tvåpartisystemet med majoritetsval, som hindrar uppkomsten av ett stort radikalt arbetarparti. När tvisterna inte få sin lösning på parlamentarisk väg och missnöjet inte får luftas vid valurnorna ligger faran snubblande nära för både långdragna och förödande strejker samt oroligheter.

O. T.

Trarydskassören får villkorligt?

Förmildrande omständigheter anfördes vid rättegången.

Målet mot den handlande i Traryd som gjort sig skyldig till förskingring och förfalskning förekom i måndags inför Sunnerbo häradsrätt. Landsfogden yrkade ansvar på svar. för att denne i sin egenskap av kassör i Traryds elektriska förening under åren 1941—45 uppsåtligen förskingrat kr. 12,574:85 av vilket belopp han dock vid upptäckten av förskingringen återbetalade 4,061 kr. Ansvarsyrkandet gällde även förfalskning, enär svar. dolt förskingringarna genom att inför revisorerna förete falska kassaverifikationer och postgirobesked. Svar. erkände oförbehållsamt allt vad han anklagades för.

Svar. hade varit kassör vid den elektriska föreningen sedan 1934. När han år 1938 startade egen affärsrörelse i Traryd hade han ej från början hållit sina egna och föreningens medel skilda åt. Vid bokslutet år 1941 upptäckte svar. att han häftade i skuld till föreningen med 1,500 kr. För att dölja skulden började han laborera med falska verifikationer och postgirosked och med detta fortsatte han vid varje påföljande bokslut medan han år från år tillägnade sig allt mer av föreningens medel. Bl. a. underlät han även att i kassan inbetala anslutningsavgifter.

Svar. förklarade att han behövt pengarna till lagerökning i sin affär, men han hade räknat med att kunna ersätta bristen. Svar. rättegångsbiträde, adv. Gunnar Gilén, anförde en del förmildrande omständigheter, bl. a. svar. stora arbetsbörda. Med uppdraget som kassör i elektriska föreningen följ de även åliggande som avläsare vilket arbete var både betungande och tidsödande, då svar, samtidigt hade sin omfattande affärsrörelse att sköta. Svar. hade även legat inkallad långa perioder, vilket verkat hindrande på hans affär. Som ytterligare förmildrande omständighet anfördes att svar. sedermera ersatt hela det förskingrade beloppet samt att han villigt erkänt och underlättat utredningsarbetet.

Häradsrätten beslutade om förundersökning för ev. villkorlig dom.

RADIO

Lös Eder radiolicens!

ONSDAG

Riksprogrammet:

Morgongymnastik.
7.10 Ledare: Gösta Karås.
7.25 Ledare: Maja Carlquist.
7.45 Morgonandakt (rektor Herbert Lagerström).
8.00 Nyheter och väderlek.
8.10—8.30 Muntra morgonmelodier. Grammofonunderhållning med Carin Swensson vid veven.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Per Söderströms trio spelar (Västerås).
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Valutor och fondbörs.
12.55 Tidssignal.
13.00 Bland fiskare vid Lofoten. Reportage av Carl-Åke Wadsten. (Skolradio.)
13.30 Armas Massalo, Helsingfors, spelar på Göteborgs konserthusorgel.
14.00 Vart skall jag vända mig? Brevlåda för sociala frågor. (Anna Lisa Söderblom).
14.30—15.00 Albert Vernons ensemble spelar (Göteborg).
17.00 Väderleksrapport.
17.10 Violinkompositioner spelade av Josef Grünfarb. Vid flygeln: Stig Ribbing.
17.35 Frågor och svar om yrkesval.
17.50 Grammofonmusik.

1. Den glade jägaren, marschvisa (Fryman—Fritz Gustaf). Duo Ja, sång. Peva Derwins ork.
2. Fotbollsmatchen, schottis (Stigniel—Bis). Ove Flodin, sång. Sigurd Agrens ork.
3. Minnehaha ur »Eskapad» (Lajtai—Tjerneld). Gösta Kjellertz och Ulla Sallert, sång.
4. I get a kick out of you (C. Porter). David Rose's ork.
5. I'm in the mood for love (McHugh—Fields). King Cole trio med sång.
6. Wien dansar och ler, potpurri på Robert Stolz-melodier (arr.: S. Waldimir). Sune Waldimirs ork.
7. Klänge der Heimat, csardas ur »Läderlappen» (J. Strauss). Wiener Sängerknaben. Dir.: Viktor Gomboz.
8. Ungersk dans nr 8 a-moll (J. Brahms). Erica Morini, violin.
9. Novellette D-dur (R. Schumann). Harold Bauer, piano.
10. Willst jenes Tages, cavatina ur »Den flygande holländaren» (R. Wagner). Solist: Peter Anders. Dir.: Arthur Grüber.
11. Das süsse Lied verhallt, duett ur »Lohengrin» (R. Wagner). Solister: Tiana Lemnitz och Torsten Ralf. Dir.: Bruno Seidler-Winkler.
12. De sju slöjornas dans ur »Salome» (R. Strauss). Pasdeloup-ork., Paris. Dir.: Piero Coppola.

18.50 Dix minutes de français (Eskilstuna).
19.00 Nyheter och väderlek; dagens eko.
19.30 Alla stråkar sjunga. Radiotjänsts underhållningsorkester spelar under ledning av Sune Waldimir. Solist: Carl-Axel Hallgren.
20.10 Pepsicola, quiz, Walter Winchell. Trekvarts timme vid en högtalare i USA.
20.55 Fransk konsert från Stockholms Konsertförening. Gästdirigent: Albert Wolff.
21.45 Utlandssvenskarna och Krångel-Sverige. Gunnar Cederschiöld talar fritt ur hjärtat.
22.00 Nyheter och väderlek.
22.20—23.00 Modern dansmusik av Seymour Österwalls orkester från National.

TORSDAG

Riksprogrammet:

Morgongymnastik.
7.10 Ledare: Gösta Karås.
7.25 Ledare: Maja Carlquist.
7.45 Morgonandakt (brigadör Erik Wickberg, Uppsala).
8.00 Nyheter och väderlek.
8.10—8.20 Samtliga stationer utom Stockholm: Veckans arbetsförmedlingsrapport.
8.15—8.45 Lokalt över Stockholm: Skolradions korrespondenskurs i engelska.
10.30 Musik under arbetet med Inga Gentzel, Emil Iwrings sextett, Holger spelmanskvintett, Helmer Nerlunds dragspelstrio samt grammofon. Vid flygeln: Ulla Castegren.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Grammofonmusik.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Valutor och fondbörs.
12.55 Tidssignal.
13.00 Stockholmsresan. Ur "Uno von Thrazenberg" av Fredrik Cederborgh. Uppläsning av Torsten Winge.
13.30 Kabaretorkestern spelar under ledning av William Lind.
14.10 Norsk lektion av universitetslektor Haakon Hofgaard-Halvorsen.. Tre Troll. Aasmund Vinje: Reven som drog i hus. (Skolradio.)
14.30—15.00 Robert Schumann: Fantasistycken op. 12 för piano. Tor Aahlberg.
17.00 Väderleksrapport.
17.10 Predikare och berättare. Litteraturkrönika av komminister Olov Hartman (Jönköping).
17.30 Barnens brevlåda.
18.05 Grammofonmusik.

1. Capriol, svit (P. Warlock). Londons kammarork. Dir.: Anthony Bernard.
2. Nymphs and shepherds (H. Purcell). Maggie Teyte, sång.
3. Vals ur »Fasad» (W. Walton). Louis Kentner, piano.
4. Ocanto do cysno negro (H. Villa—Lobos). Ricardo Odnoposov, violin.
5. I got plenty o' nuttin' ur »Porgy och Bess» (G. Gerschwin). Solist: Todd Duncan. Eva Jessye-kören och symfoniork. Dir.: Alexander Smallens.
6. Balettmusik ur »Le Cid» (J. Massenet). Bostons promenadork. Dir.: Arthur Fiedler.
7. Sommarnatt (Schrader—Stevens). Jussi Björling, sång. Nils Grevillius ork.
8. Lärkan (Ciocarlia). Grigoras Dinicus ork.
9. Trallar och bondlåtar (arr.: S. Sköld). Solister: Inga Gentzel och Nils Wallbeck. Radiomanskören och Septiman. Dir.: Sven Sköld.
10. Remember, vals (I. Berlin). Wayne Kings ork. Nancy Evans, sång.
11. Hello, baby, mademoiselle (Chapiro—Marbot—Karl Ewert). Gustaf Torrestad, sång. Chr. Thomsens ork.
12. Hammarforsens brus (A. Brännlund). Gösta Westerlund och Ivan Thelmé, dragspel.
13. Holiday for strings (D. Rose). »The Okey-Dokies».

19.00 Nyheter och väderlek; dagens eko.
19.30 Auld Lang Syne. Kate Wallée sjunger till Tony Masons ensemble.
20.00 Rysk dramatik: Platon Kretjet. Komedi av Alexander Korneitjuk. Översättning av Annie Sundman. Regi: Anders Henrikson. Personer: Platon Ivanovij Kretjet, kirurg — Holger Löwenadler; Lida, arkitekt — Anna Lindahl; Stephan, ögonläkare — Ulf Palme; Valja, assistentläkare — Ingrid Luterkort; Terentij Dublik, föreståndare för den medicinska avdelningen — Gösta Cederlund; Arkadij Pavlovitj, sjukhusintendent — Erik Hell; Maria, Platons mor — Tekla Sjöblom; Herest, ordförande i stadsstyrelsen — Åke Claesson; Maja, Dorets dotter — Dojan Westin; Botjkareva, föreståndarinna för sanitetsbyrån — Gull Natorp; Kristina Arhipovna — Märta Arbin. Inledande ord av docent Gunnar Ollén.
21.25 Jean Sibelius: Stråkkvartett d-moll "Voces intima" op. 56. Sibeliuskvartetten från Finlands rundradio: Erik Cronvall och Hugo Huttunen, violin, Erik Kerma, viola, och Artto Granroth, violoncell.
22.00 Nyheter och väderlek.
22.20 Italiensk operamusik. Medv.: Eedo Karrison, sång, och Radiotjänsts underhållningsorkester under ledning av Ivar Hellman.
23.10 Pianisterna Rawicz och Landauer. (Överföring från BBC.)
23.30—24.00 And so to bedtime. John Blores orkester spelar. (Överföring från BBC.)

FREDAG

Riksprogrammet:

Morgongymnastik.
7.10 Ledare: Gösta Karås.
7.25 Ledare: Maja Carlquist.
7.45 Morgonandakt (brigadör Erik Wickberg, Uppsala).
8.00 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Gösta Gleerup sjunger visor till luta (Sundsvall).
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Valutor och fondbörs.
12.55 Tidssignal.
13.00 Sångstund för de yngsta under ledning av Elsa Fleetwood. (Repris. Skolradio.)
13.30 Christoph Willibald Gluck: Orfeus. Akt II och III från Operan i Rom. Solister: Elena Nicolai, Mercedes Fortunati och Graziella Gazzera-Valle. Dir.: Fernando Previtali. (Specialupptagning.)
14.45 Svenska landskapssagor: Vallaremannen. Manne Eriksson läser en saga från Uppland (Uppsala).
15.00—15.30 Dödscellen, ett kapitel ur "Slå följe" av Hans Botwid. Uppläsning av författaren.
17.00 Väderleksrapport.
17.10 Musikalisk cocktail med Charles Vallée och hans solister.
17.30 Barnet i dansk litteratur: Ur "Phantasterne" av Egede Schack. Uppläsning av William Michelsen (Uppsala).
17.50 Grammofonmusik.

1. Skotsk fantasi (D. Wright). Foden's Motor Works Band. Dir.: Fred Mortimer.
2. Ja' ä' en liten påg från Skåne (Kennedy—Karr—Wilson). Edvard Persson, sång.
3. Säkkijärven-polka (A. Salo). Stefan Dahlén, dragspel.
4. Där bor mitt hjärta, vals (Jolinder—Fryman—Fritz Gustaf). Nils Jolinder, sång. Einar Groths ork.
5. Boogie in bee (J. Nils). The Dardanelle trio.
6. Italian street song ur »Naughty Marietta» (Herbert—Young). Lois Butler, sång. Paul Westons ork.
7. Ur »Perchance to dream» (I. Novello). Charles Shadwells ork.
8. Liten wienermarsch (F. Kreisler). Fritz Kreisler, violin. Dir.: Donald Voorhees.
9. Tom der Reimer, ballad (C. Loewe). Karl Schmitt-Walter, sång.
10. Nocturne ur »En midsommarnattsdröm» (F. Mendelssohn). Londons filharmoniska ork. Dir.: Thomas Beecham.
11. Två duetter av Felix Mendelssohn: a) Wasserfahrt (H. Heine). b) Sång ur »Ruy Blas» (V. Hugo). Hulda Lashanska och Kerstin Thorborg, sång.
12. Sonat D-dur (J. Haydn). Solomon, piano.

18.50 Veckans löpsedel.
19.00 Nyheter och väderlek; dagens eko.
19.30 Anders Börje sjunger till Carl Jularbos dragspelskvartett.
20.05 Här är London!
20.15 Mitt roligaste spexminne Från en studentafton på Akademiska Föreningen i Lund.
21.00 César Franck: Symfoni d-moll. Från Stockholms Konsertförening. Gästdir.: Albert Wolff.
21.45 Matematik till vardags: Dialog av Conrad Lönnqvist om Akilles och sköldpaddan.
22.00 Nyheter och väderlek.
22.20 Radiokurs för teateramatörer. II. 1. Pjäsvalet. Föredrag av fil. lic. Stig Torsslow. 2. Från repetitionerna på "Tåg 56". Regi: Alf Sjöberg.
23.00—24.00 Midnattskonsert på grammofon.

1. Ture Rangström: Elegisk svit. Göteborgs radioork. Dir.: Tor Mann.
2. Carl Nielsen: Kvintett för blåsare. Kvintett ur Det Kongl. Kapel, Köpenhamn.
3. Knut Håkansson: Variationer och final för orkester över ett tema av Lomjansgutten op. 30. Göteborgs radioork. Dir.: Tor Mann.

Gynna LT:s annonsörer!

De blinda ha fått sitt semesterhem.

Solhaga i Majenfors inköpt för 50,000 kronor.

På söndagen kunde stiftelsen Semesterhem för Götalands blinda för första gången hålla årsmöte under eget tak. Årsmötet beslöt nämligen att godkänna det preliminära köpet av Solhaga i Majenfors där representanter från de blindas olika länsföreningar i Götaland infunnit sig. Köpesumman uppgår till 50,000 kr.

Pensionat och vilohemmet Solhaga, ligger fem minuters väg från Majenfors järnvägsstation i Markaryds socken, alldeles på gränsen till Knäred och invid Lagan. Det är en vacker plats för vila och rekreation, som de blinda därmed fått. och utrymmena torde kunna anses som tillräckliga åtminstone tills vidare. . Pensionatets tidsenligt inredda huvudbyggnad innehåller 12 gästrum, och dessutom har man 4 i ett mindre annex. Genom vissa ändringar i huvudbyggnadens bottenvåning kommer man att erhålla flera rum, och på de sex tunnland jord som hör till stället kommer man i sinom tid och när så behövs att uppföra småstugor för sommarbruk. Badplatsen i Lagan har mest utseende som en strand, då floden här är mycket bred, och efter ytterligare uppröjning och utvidgning torde den bli ännu mera lämpad för sitt ändamål.

I och med förvärvet av Solhaga har stiftelsens sommarhemsfråga äntligen blivit löst. Sedan en längre tid har den varit aktuell, och det är ingen hemlighet att man inom den unga blindföreningen i Halland gjort stora ansträngningar för att få ett semesterhem förlagt till västkusten Först var det Snapparp vid Lagans utlopp som var på tapeten och nära nog blivit inköpt — man var bara lite rädd för all jord som hörde till — och sedan funderade man på Steninge badhotell, vilket emellertid gick ur stiftelsens händer innan något beslut hann fattas. Trots att Solhaga ställde sig relativt billigt i jämförelse med de andra projeken, var förvärvet just så mycket som stiftelsen för närvarande orkade med. Driften kommer att finansieras genom avgifterna, vilka dock torde bli alltför betungande om inte donatorer träder emellan. Sommarhemmet kommer att invigas någon gång i vår.

Genom att Hallands, Kalmar och Kristianstads län fått blindföreningar beslöt man utöka styrelsen med tre ledamöter till 14. Från Halland invaldes fru Ruth Svensson, Halmstad, med doktorinnan Ingeborg Arborelius som suppl.

Tyskarna redo...

(Forts. från sidan 1.)

Den 8 april kom det på förmiddagen ut en rad olika rapporter om tyska farlygsrörelser i danska farvatten. Rapporterna talade om transportfartyg med trupper ombord, stödda av flottfartyg, av alla slag med kurs norrut. Samtidigt kom det från brittiskt håll genom militärattachén i Oslo besked om att brittiska sjöstridskrafter var på väg mot Kattegatt för att ta upp kampen.

Koht nämnde detta i utrikeskommittén men tillmätte inte saken någon betydelse.

Vid 15-tiden kom det rapport från legationen i London per telefon. Detta var det första meddelandet från brittisk sida om den tyska aktionen, och gav alarmerande uppgifter om den tyska flottstyrkans rörelser.

Kvällen den 8 april hade regeringen en konferens och Koht säger själv om denna följande dag, att man inom regeringen inte hade någon tanke på det som skulle hända.

Kommissionen skriver om statsrådet Kohts förhållande:

"Kommissionen anser sig vara tvungen att karakterisera det som en allvarlig försummelse att statsrådet Koht inte orienterade sina regeringskolleger om de ingångna rapporterna, så att regeringen i alla fall senast den 5 april kunde ha blivit anmodad att vidta de nödvändiga åtgärderna.

Kommissionen slår fast att det före kvällsmötet den 8 april inte i regeringen fattats något beslut om förstärkning av försvaret. Detta trots att statsrådet Ljungberg ända sedan morgonen den 5 april av generalstabschefen överste Hatledal energiskt uppmanats att sörja för mobilisering. Förutom den 5 april finner kommissionen att överste Hatledal sökt försvarsministern den 6 april och tre gånger den 8 april med anmodan om mobilisering. Sista gången fick han av Ljungberg det svaret, att regeringen skulle ha möte och att mobiliseringskontorets personal kunde gå hem. Statsrådet skulle ge besked den 9 april på morgonen om vad som skulle inkallas. Generalstabschefen orienterade general Laake om det besked han fått. I överensstämmelse med statsrådets besked utsändes den 8 april mellan kl 21 och 21,30 följande meddelande till samtliga sex divisioner:

"Det kommer inget besked om ytterligare inkallelser i natt, eventuella inkallelser bestäms inte förrän i morgon, då regeringen skall fatta beslut. Det måste dock hållas vanlig kontorsvakt."

Kommissionen anför om detta "att det är nästan ofattbart att Ljungberg inte ens vid denna tidpunkt anslöt sig till förslaget om mobilisering av brigaderna". Han har visat en ödesdiger passivitet, anser kommissionen.

Kommissionen finner det klart att statsminister Nygaardsvold inte fått orientering från utrikesminister Koht om de föreliggande rapporterna från Berlin och att försvarsminister Ljungberg inte för Nygaardsvold omtalat arméöverkommandots önskan om mobilisering under dagarna från den 5 april och framåt.

Om statsminister Nygaardsvold säger kommissionen: Även om de både fackministrarna i utrikes- och försvarsdepartementen i första hand har ansvaret måste också statsministern påta sig sin del. Då statsministern gjorde sig gällande på morgonen den 8 april var det inte för att ta ledningen och ansvaret.

Våxtorp

Lottorna i Våxtorp

anordnar sin sedvanliga julmarknad på söndag. Som framgår av annons i dagens tidning är det en hel del trevliga arrangemang som bjuds publiken. Samtidigt ber lottorna att få meddela, att tiden för arbetsmötena har blivit ändrad och att dessa numera hålles i samband med Röda korsets arbetsmöten den sista tisdagen i varje månad med början kl. 3 e. m.

KREATURSMARKNADEN I MALMÖ.

Den 2 dec.

Marknadsberättelse, avgiven av Hushållningssällskapets noteringskommission.

Tillförseln under veckan den 26/11—2/12: Storboskap 231 (därav tjurar 15), kalvar 8 och hästar 20.

Handeln fast, osålda inga ,överstående från föregående marknad inga.

Dagens priser voro:

Kor: Extra prima 117. Kl. 1 yngre fullt feta 110—112. Kl. 2 äldre fullt feta 85—98. Kl. 3, mindre feta 75—80. Kl. 4, magra, simpla 65—70.

Kvigor och stutar: Extra prima 130. Kl. 1, fullt feta, köttiga 120—125. Kl. 2 mindre feta 105—110. Kl. 3 magra 90—100.

Tjurar: Extra prima 120. Kl. 1 112—115. Kl. 2 110—112. Kl. 3 mindre köttiga 100—105. Kl. 4 magra, simpla 90—95.

Kalvar: Extra prima 185. Sötmjölkskalvar 165—175. Kl. 1 skummjölkskalvar 135—140. Kl. 2 skummjölkskalvar 110—120.

Får: Dilamm 180—200. Yngre, feta 140—150. Äldre 100—125.

Svin: Slakterisvin över 85 kg. 180, dito under 85 kg. 170. Suggor, feta, 130. Mindre feta 105.

Slakthästar pr st., feta 475—575, d:o mindre feta 325—375. Årsföl, feta 300—350.

Resumé:

Tillförseln till dagens marknad var något mindre än föregående vecka och utgjordes av 231 storboskap. Handeln var fast och samtliga djur blev sålda. Priserna blev oförändrat desamma som föregående vecka.

Halmstads slakteriförening

avräknar under innevarande vecka för svin vägande 62—134 kg. kronor 2:31 pr kg. Tillförseln under föregående vecka var 1300 svin, 600 kalvar, får och lamm, 300 storboskap.

Ränneslöv

Ränneslövs föreläsningsförening.

Om Färöarna föreläser folkskollärare Nils Edberg, Halmstad, på torsdag i Vallberga folkskola kl. 19.30. Föreläsaren — som bekant gammal Ränneslövsbo — är god kännare av Färöarna och dess folk, vars språk han även talar. Föreläsningen belyses med ljusbilder.

Båstad

Byggnadstillstånd

har meddelats Ingrid Berg, Stockholm, för uppförande av ett bostadshus på Dala 1[96] i Båstad.

TRAFIKMANING.

FÖRÄLDRAR! Kontrollera att Edra barn känner till de viktigaste reglerna för cykelåkning, innan Ni släpper ut dem!

Hallands distrikt av M. H. F.

MINNEN och MEDITATIONER
av **Jules Ingelow, kr. 3: 75.** Poesi och bygdeberättelser av hög klass Varmt lovordad i pressen. En uppbyggelsebok av yppersta slag. Lämplig också för högläsning Rekv. från **Allmogeförlaget, Vetlanda.**

BASKER VILLE

(3)

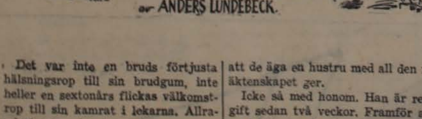

Det var inte en bruds förtjusta hälsningsrop till sin brudgum, inte heller en sextonårs flickas välkomstrop till sin kamrat i lekarna. Allraminst var det kronprinsessans av Sverige-Norge höviska hälsning på sin unge gemål.

Det var ett barns nödrop till en stor och stark bror.

— — —

Egentligen är Oscar ganska lycklig i kväll, kanske inte som andra brudgummar, men på sitt sätt, som han rätt att få vara det. Andra män få föra sin brud till altaret, även de flesta prinsar. Sedan gå de i brudgemaket och fira bröllopskväll, känna att de äga en hustru med all den rätt äktenskapet ger.

Icke så med honom. Han är redan gift sedan två veckor. Framför altaret i München har brudens morbroder representerat brudgummen. Och nu föst sitter han i en kajuta utanför sin bruds sovhytt. Det är **h a n s** bröllopsnatt. Bruden är så ung och han får för allt i världen inte skrämma sin lilla gemål den första natt hon sover utanför sin blivande huvudstad. Juninatten står vit utanför kajutfönstren, vattnet kluckar utefter fartygssidorna. Tenösundets granar spegla sig i sjön och därborta sover det lilla Vaxholm efter dagens stora sensation. Han har en rasande lust att gå upp på däck för att rita av detta motiv och giva det till Joséphine i morgon bittida. Men han går inte. Vad skulle vakten och officerarna tänka, för vilka rykten kunde inte Joséphine bli utsatt! — Han sträcker på sin smärta kropp i stolt medvetande, att han nu har en ung hustru att taga ansvar för och alltid tänka på.

Han sitter där i sin paraduniform. Schakån och sabeln ligga på soffan mittemot, rocken har han knäppt upp och det sydländskt mörkhyade ansiktet med dess små mustascher, de stora bruna ögonen med långa täta ögonfransar lysa mot den vita batistskjortan. Han kommer sig inte för att resa sig, utan försjunker i det halvt drömmande, halvt eftertänksamma tillstånd, som är honom typiskt, en kvällsvana, då han brukar gå igenom alla dagens händelser. I dag har det varit mer än vanligt händelserikt.

Först och främst av allt som skett är det Joséphines sätt som kommer honom att reflektera. Han hade så ofta under vintern undrat hur det skulle bli, detta deras första möte i Sverige. Han sysslade så ofta med detta spörsmål och föreställde sig Joséphine så efter sina egna drömbilder, att han till slut blivit rädd att förälska sig i en skenbild. Ju mer tiden nalkades för hennes ankomst, desto mer har han längtat och gjort upp för sig detta möte. De sista dagarna hade han gripits av obehagskänsla. Joséphine var ju så ung och därför mycket skiftande i lynnet. Tänk om hon kanske inte alls kände någon särskild värme för honom, utan endast tog detta giftermål som andra prinsessor sägas göra: som en nödvändighet. Kanske hon hunnit intaga någon beräknande attityd... På det sättet hade han gått och ängslats. Ibland hade han sagt sig att detta var ett tecken till att han i grund och botten var rädd för att förenas med Joséphine, som han egentligen inte kände så mycket för. Ibland hade han däremot förskräckts över, om dessa funderingar betydde att han verkligen var förälskad i henne på ett sätt, som han ännu aldrig upplevt. Och i dag hade alltsammans blåst bort som ett fjun från hans sinne, när Joséphine ropat "Oscar" åt honom. Det hade gått glädjeilningar genom honom och han gjorde sig inte längre bekymmer, om det var kärlek eller ej eller vad det annars kunde vara. Han var lycklig över, att Joséphine redan **l i t a d e s i g t i l l h o n o m.** En större gåva hade han aldrig kunnat få!

Det kanske syntes alla lätt att vara kronprins och att bli hyllad överallt, som han jämt blev. Med undantag av kungen, hans far, och hans gamle lärare, som man för tidigt tog ifrån honom, visste nog ingen vilket pris han betalt för denna ställning, hur hårt han arbetat dag och natt från det han var en elva års pojke. Fru Mor, som låg därborta i salongen i sin egen medförda parisersäng, förstod det inte. Sådant låg inte för henne, fast alla skall veta, hur hon avgudade honom. Hon gjorde det med sådan kärlek, att hon blev svartsjuk till och med på de svenska ord han ibland lät undfalla sig och som hon inte förstod. I nära tolv år hade han nu varit i Sverige. De första åren var de svåraste. Det gällde att vara läraktig, att skilja mellan spelad vänlighet och verklig, att på gatorna slå dövörat till, då de gamla borgarfamiljerna talade högt om "franska fous", "korvprinsen" och "parvenyprinsar". Att försiktigt, men bestämt hävda sin rätt, som den gamle kungen givit fadern och honom...

Nå, det hade gått, liksom det också gått att inte ha sin mor här, även om pojkhjärtat längtat sig halvt fördärvat efter henne. Nu i dag var hon kommen, men nu behövde han henne inte på samma sätt som förr...

En annan svår sak hade faderns ängslan ofta varit. Pappa var mån om sitt majestät, misstänksam och häftig.

Hur många gånger under åren hade han inte fått ordna upp, förklara och lägga allt tillrätta, när kungen missuppfattat något eller icke förstått en svensk replik. Det hade blivit att medla och lugna, att lägga fram det på ett annat sätt, men som återställde ordningen. Oscar måste för sig själv medgiva, att han mer än en gång varit mer diplomat än sanningssägare under dessa år. Och så dessa ständiga misstankar hos fadern att det förbereddes anslag och stämplingar mot honom. Ibland hade han fått stiga upp mitt i natten ur sin säng och gå den långa kalla vägen till faderns våning, bara för att pappa fått för sig att någon fara hotade, som Oscar själv visste var utesluten... Där hade varit mycket, som lärt honom mer under dessa år än andra få lära under ett helt liv.

Forts.